

Scriptie Dashboard woninginbraken

Thema:	Dashboard Woninginbraken
Auteur:	Jeroen de Vries Afstudeerder IVK
Opdrachtgever:	Platform IVZ, ondergebracht bij de veiligheidsregio Twente.
Afstudeerperiode:	1-11-2016 / 6-3-2017



Colofon

Auteur:	Jeroen de Vries Afstudeerder Veiligheidsregio Twente j.devries@vrtwente.nl 06- 10 44 05 01
Hogeschool: Studie:	Saxion Hogeschool Enschede Integrale Veiligheidskunde
Praktijkbegeleider:	J. Slot
Eerste lezer:	I. Leusenkamp
Tweede lezer:	Y. van Houten
Datum:	6 maart 2017
Versie:	1.0.

Voorwoord

Het document dat u leest is het resultaat van het afstudeeronderzoek dat uitgevoerd is voor het Platform Integrale Veiligheidszorg (Platform IVZ), ondergebracht bij de Veiligheidsregio Twente. Het doel van dit onderzoek was het doen van aanbevelingen ten behoeve van de pilot 'dashboard woninginbraken' waarmee het Platform IVZ een beter inzicht in woninginbraken en de factoren hieromheen wil krijgen.

Tussen november 2016 en maart 2017 is onderzoek verricht naar (omgevings-)factoren die mogelijk invloed hebben op het aantal woninginbraken binnen de regio Twente. In dit onderzoek is gekeken naar welke factoren dit zijn, hoe deze meetbaar te maken zijn en waar deze informatie te verkrijgen is.

Tijdens het proces zijn interessante, leuke en leerzame stappen genomen. Werkbezoeken aan gemeenten, interviews met verschillende experts, theorieën en rapporten uitpluizen en natuurlijk de sessies met Scamander, de organisatie die ons op technisch vlak ondersteund met het ontwikkelen van het dashboard. Tegelijkertijd waren er ook leermomenten geweest. Gestructureerd werken en overzicht behouden waren niet altijd even gemakkelijk.

Ter afsluiting wil ik nog een aantal mensen bedanken. Ten eerste Jane Slot, die tijdens dit afstudeerproces heeft meegekeken en begeleid als praktijkbegeleidster. Ze heeft me betrokken bij de processen rondom het project heen en dacht altijd mee over mogelijke contacten, organisaties of documenten.

Ten tweede wil ik de eerste en tweede lezer Irma Leusenkamp en Ynze van Houten bedanken voor hun tijd, energie, feedback en flexibele houding daar waar nodig.

Verder wil ik nog de schade-experts, oud-inbreker en mensen van politie bedanken voor hun tijd en het delen van hun professionele mening en ervaringen uit de praktijk.

Samenvatting

Woninginbraak is een delict dat zowel landelijk als regionaal staat genoteerd als een 'high impact crime'. Het is binnen de 14 Twentse gemeenten een speerpunt op de agenda. Het Platform Integrale Veiligheidszorg (IVZ) heeft voor dit onderwerp de 'aanpak woninginbraken' opgesteld. Dit is een plan waarin verschillende strategieën om het aantal woninginbraken te verminderen staan beschreven. Binnen dit plan staat informatiegestuurd werken als een van de mogelijkheden voor een de aanpak van woninginbraken beschreven. Vanuit dit initiatief is de pilot 'dashboard woninginbraken' ontstaan. Dit dashboard moet inzicht geven in de hotspots van woninginbraken, de factoren die hierbij meespelen, de huidige preventieve maatregelen en welke invloed deze maatregelen hebben.

In dit onderzoek is gekeken naar de invulling van deze pilot. Welke informatie moet hier in worden opgenomen? Hoe is deze informatie te verkrijgen? Hoe hebben andere gemeenten dergelijke dashboards opgezet? Op deze vragen wordt in dit document antwoord gegeven.

Tijdens het onderzoek zijn criminologische theorieën als basis gebruikt. Vanuit deze theorieën wordt gezocht naar factoren die invloed hebben op woninginbraken. Volgens de gelegenheidstheorie is afwezigheid van controle één van de vereisten voor een misdrijf. De broken window theorie stelt dat verloederde omgevingen aantrekkelijk zijn voor misdaad. Deze zijn vervolgens met deskresearch getoetst aan bestaande literatuur. Vervolgens wordt onderzocht hoe deze factoren in te voegen zijn in het dashboard. Hiervoor moet een informatiebron over deze factoren gevonden worden. Hiervoor worden verschillende informatiebronnen onderzocht.

Ook zijn er interviews afgenomen met experts die vanuit verschillende beroepen en invalshoeken te maken hebben (gehad) met woninginbraken. Deze interviews worden gehouden met twee medewerkers van de politie, twee schade-experts en een oud-inbreker.

Scamander

Scamander Solutions is het bedrijf dat het Platform IVZ ondersteunt met de technische ontwikkeling van het dashboard. Scamander organiseerde tijdens het schrijven van deze scriptie verschillende bijeenkomsten en sessies. Tijdens deze sessies is veel toelichting gegeven over de vereisten van een goed dashboard, zowel op technisch gebied als het sturingsproces hier achter en de kwaliteit van data.

Een van deze sessies was een cursus 'databrouwen'. Dit was een tweedaagse cursus waarin het Platform IVZ en partners voor het eerst werden geïntroduceerd met het verwerken van data in een dashboard. Tijdens de eerste dag is met een demo-set gegevens kennis gemaakt met het programma power-BI, een Microsoft programma om dashboards te maken. Aan de hand van een aantal opdrachten werden verschillende gegevens met elkaar vergeleken en werd er gezocht naar verbanden of patronen. Al snel werd duidelijk dat dit niet eenvoudig is en hier enige ervaring en kennis van het programma voor nodig was.

Tijdens de tweede dag werd de inbraak-dataset, waarin onder andere de politiegegevens, met factoren als bouwjaar en WOZ-waarde gekoppeld waren. Hierin werden de deelnemers vrijgelaten om zelf te zoeken naar patronen en verbanden. Ook tijdens deze dag bleek hoe belangrijk het is dat de gebruiker kennis heeft van het systeem en begrijpt hoe bepaalde bewerkingen moeten worden gedaan om tot een inzicht te komen.

Resultaten

De beantwoording van de eerste onderzoeksvraag geeft aan welke informatie moet worden opgenomen in het dashboard om tot een effectieve ‘aanpak woninginbraken’ te komen. Hieruit kwamen verschillende factoren naar voren. Denk hierbij aan de woningkenmerken, omgevingskenmerken en gemeentelijke gegevens. Deze factoren staan in de beantwoording van onderzoeksvraag 1 uitgewerkt.

De beantwoording van de tweede onderzoeksvraag geeft antwoord op waar deze gegevens te vinden zijn. Zijn deze openbaar? Moet hiervoor betaald worden? Hierbij wordt per bron een bron aangegeven. Zo bleken sommige factoren, zoals de sociale cohesie en het bewustzijn van mensen, gemakkelijk meetbaar te maken met de veiligheidsmonitor Twente. De gegevens uit deze monitor zijn in het bezit van het Platform IVZ. Voor andere informatie, zoals de politiecijfers, moest meer moeite worden gedaan. Hiervoor is een convenant volgens artikel 20 Wet Politie Gegevens opgesteld en deze zijn inmiddels verstrekt aan het Platform IVZ.

De laatste onderzoeksvraag gaat in op hoe de gemeenten Amsterdam en Utrecht hun dashboards hebben ingericht en gebruiken. Deze gemeenten zijn bezocht door het Platform IVZ om ervaringen uit te wisselen en te leren over hun dashboards. Tijdens deze bezoeken zijn de systemen van de gemeenten Amsterdam en Utrecht besproken en zijn hierover vragen gesteld. Hieruit kwamen verschillende ervaringen naar voren. Een van de belangrijkste is dat de aanlevering van gegevens goed geregeld moet zijn. Dit bleek in de gemeente Amsterdam ruim 2 jaar te hebben geduurd en in de gemeente Utrecht moeten nog steeds stappen worden genomen om dit proces te stroomlijnen. Daarnaast werd benadrukt dat de kwaliteit van data belangrijk is. De registraties moeten eenduidig, volledig en juist worden gedaan om te voorkomen dat er fouten in de data en uiteindelijk de analyses worden gedaan. Als laatste werd gewaarschuwd voor het trekken van valse verbanden. Bij een delict als woninginbraak zijn er veel verschillende factoren in het spel. Deze factoren zijn niet allemaal meetbaar. Daardoor moet worden uitgekeken met het trekken van conclusies.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
SAMENVATTING.....	4
1.0. INLEIDING.....	7
1.1. AANLEIDING ONDERZOEK.....	7
1.2. DOELSTELLING	7
1.3. PROBLEEMSTELLING EN ONDERZOEKSVRAGEN.....	8
1.4. BELANGHEBBENDEN EN BETROKKEN PARTIJEN.....	8
1.5. AFBAKENING	9
2.0. THEORETISCH KADER	10
2.1. DADER VERSUS OMGEVING	10
2.2. THEORIE OVER OMGEVING EN DADER.....	10
2.2.1. GELEGENHEIDSTHEORIE	10
2.2.2. BROKEN-WINDOW THEORIE.....	11
2.2.3. CPTED	11
2.3. SAMENHANG TUSSEN DE THEORIEËN	12
3.0. METHODE VAN ONDERZOEK.....	13
3.1. ONDERZOEKSVRAAG 1	15
3.2. ONDERZOEKSVRAAG 2	17
3.3. ONDERZOEKSVRAAG 3	18
3.4. BETROUWBAARHEID & VALIDITEIT	19
3.4.1. BETROUWBAARHEID	19
3.4.2. VALIDITEIT	19
4. RESULTATEN	20
4.1. ONDERZOEKSVRAAG 1 & 2	20
4.1.1. POLITIEGEGEVENS	20
4.1.2. GEGEVENS VEILIGHEIDSMONITOR TWENTE	21
4.1.3. GEGEVENS WONING(EN).....	22
4.1.4. PREVENTIEMAATREGELEN	25
4.1.5. GEGEVENS GEMEENTE.....	26
4.2. ONDERZOEKSVRAAG 3	29
5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	32
5.1. CONCLUSIE.....	32
5.2. AANBEVELINGEN	33
BIBLIOGRAPHY	35
BIJLAGEN.....	37
BIJLAGE 1 OPERATIONALISERINGSSHEMA	37
BIJLAGE 2 INTERVIEWVRAGEN EN TRANSCRIPT CONTRA SCHADE EXPERT E. HORSSIUS	38
BIJLAGE 3 INTERVIEWVRAGEN EN TRANSCRIPT SCHADE EXPERT ASR P. WESTERIK	42
BIJLAGE 4 INTERVIEWVRAGEN EN TRANSCRIPT OUD-INBREKER EN PREVENTIEADVISEUR E. JANSEN	47
BIJLAGE 5 INTERVIEWVRAGEN EN TRANSCRIPT A. VOORTMAN, POLITIE.....	50
BIJLAGE 6 INTERVIEWVRAGEN EN TRANSCRIPT K. YILDRIM, POLITIE	54
BIJLAGE 7 OVERZICHT GECODEERDE INTERVIEWS MET VARIABELEN	59
BIJLAGE 8 VERSLAG BEZOEK TEAM DASHBOARD AMSTERDAM	60
BIJLAGE 9 VERSLAG WERKBEZOEK GEMEENTE UTRECHT	63

1.0. Inleiding

Dit document is de afstudeerscriptie over de pilot 'dashboard woninginbraken' van het platform Integrale Veiligheidszorg (IVZ). In dit document worden de onderzoeksvragen beantwoord, conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

1.1. Aanleiding onderzoek

Het Platform Integrale Veiligheidszorg (IVZ) is een samenwerkingsnetwerk tussen de 14 Twentse gemeenten, de politie, het openbaar ministerie en andere veiligheidspartners. Het platform adviseert het gemeentelijk bestuur in het districtelijke veiligheidsoverleg (DVO) op het gebied van sociale, integrale veiligheid. Woninginbraak is één van de onderwerpen in dit domein. Over dit onderwerp heeft het platform IVZ de 'aanpak woninginbraken' opgesteld. Het doel van deze aanpak is het terugdringen van het aantal woninginbraken in de regio Twente tot onder 1650 per jaar, dit moet volgens de doelstelling in de 'aanpak woninginbraken' voor 31 december 2018 gerealiseerd zijn. In 2016 lag het aantal inbraken in de regio Twente op 1872 (Politie, 2016).

De afgelopen jaren (2012 – 2015) is het aantal woninginbraken zowel landelijk als in de regio Twente gedaald. In 2016 is in Twente weer een stijging zichtbaar (Politie, 2016). Hoe kan het Platform IVZ samen met de gemeenten, politie en openbaar ministerie het aantal woninginbraken weer verminderen? In de projectomschrijving 'aanpak woninginbraken' van het platform IVZ is informatiegestuurd werken als één van de maatregelen genoemd. Met deze manier van werken worden data verzameld, geclusterd en geanalyseerd. De inzichten die hieruit ontstaan worden gebruikt om de vervolgstappen te bepalen. Daarom wil het platform een dashboard ontwikkelen dat informatie analyseert en nieuwe inzichten geeft. Op dit moment is binnen de regio Twente al begonnen met informatiegestuurd werken. Er zijn pilots ontwikkeld en getest op het gebied van hennepsteelt, problematische gezinnen en woninginbraken. Deze manier van werken is dus niet geheel nieuw, er bestaan al informatiegestuurde systemen op gemeentelijk niveau. Er is echter nog geen regionaal dashboard dat op deze schaal naar nieuwe inzichten zoekt. Voorbeelden van gemeentelijke informatiegestuurde systemen zijn onder andere gemeente Amsterdam en Utrecht (Rij, 2015).

Welke (omgevings-)factoren van invloed zijn op woninginbraken moet blijken uit dit onderzoek. Deze factoren worden gezocht aan de hand van (omgevings)criminologische theorieën. Wanneer bekend is welke factoren invloed hebben, wordt bekeken hoe deze factor meetbaar te maken is en waar deze informatie te vinden is. Daarnaast wordt gekeken naar en hoe andere gemeenten hun informatiegestuurde systemen inrichten. Het Platform IVZ heeft twee expertgroepen samengesteld. De eerste expertgroep richt zich op de algemene doelstelling van de versterking van de informatiepositie van gemeenten in Twente. Hier onder vallen meerdere pilots en projecten. De tweede expertgroep richt zich op het onderwerp woninginbraken. In deze expertgroep worden voornamelijk de processen achter het dashboard besproken, denk hierbij aan het vrijmaken van capaciteit, het creëren van draagvlak en vrijmaken van budget.

1.2. Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek luidt als volgt: 'Komen tot aanbevelingen over de relevante informatie die kan worden opgenomen in het dashboard woninginbraken.' Het uiteindelijke doel van het dashboard is al beschreven, namelijk: Het verminderen van het aantal woninginbraken in regio Twente tot onder de 1650 per jaar voor het einde van 2018. De aanbevelingen uit dit onderzoek zorgen ervoor dat het dashboard inhoudelijk goed opgezet wordt. Zo wordt gezorgd voor een informatiegestuurde aanpak die ook de effectiviteit van toegepaste maatregelen kan meten.

1.3. Probleemstelling en onderzoeksvragen

Probleemstelling

Welke informatie geeft een inzicht in de woninginbraken in regio Twente zodat tot een informatiegestuurde aanpak kan worden gekomen aan de hand van een dashboard en waar is deze informatie te verkrijgen?

Onderzoeksvragen

Met de onderstaande onderzoeksvragen wordt een antwoord gezocht op de probleemstelling:

1. Welke informatie is noodzakelijk om met het dashboard inzicht te geven in de woninginbraken en de factoren die hier invloed op hebben binnen de regio Twente?
2. Hoe is de aanbevolen informatie te verkrijgen zodat deze gebruikt kan worden in het dashboard?
3. Hoe zijn de dashboards van andere gemeenten ingericht en wat kan het Platform IVZ leren van deze dashboards?

1.4. Belanghebbenden en betrokken partijen

Dit rapport is voor het platform IVZ en haar partners. De betrokkenen en belanghebbenden staan in deze paragraaf benoemd.

Platform IVZ:

Het platform IVZ is ondergebracht bij de Veiligheidsregio Twente en coördineert samen met de IVZ'ers uit elke gemeente de regionale aanpak woninginbraken. Als opdrachtgever zijn zij betrokkene en hebben een groot belang bij dit dashboard.

Gemeenten:

De 14 gemeenten binnen de regio Twente hebben woninginbraken als speerpunt op de agenda. Het eindproduct helpt hen in het meten van de effectiviteit en verbeteren van hun aanpak. Tegelijk zijn zij eventueel verantwoordelijk voor de levering van informatie. Dit maakt hen betrokkene en belanghebbende.

Politie:

De politie beschikt over de gegevens van woninginbraken. Deze zijn nodig om het dashboard functioneel te maken. Het platform IVZ voegt externe bronnen toe aan de politiegegevens en kan hiermee mogelijk het inzicht van de politie verbeteren.

Openbaar ministerie:

Bij een gebiedsgerichte aanpak kan het openbaar ministerie dankzij de onderzoeken en aanhoudingen van de politie gericht naar verdachten kijken.

Expertgroepen:

Twee expertgroepen van verschillende disciplines bestaande uit onder andere IVZ'ers uit gemeenten, politie, openbaar ministerie, veiligheidsregio en het platform IVZ. Bij deze expertgroepen is veel kennis aanwezig die kan worden toegepast over de selectie van informatie die moet worden opgenomen.

Andere gemeenten in het land:

Verschillende gemeenten worden tijdens het schrijven van deze scriptie benaderd door het Platform IVZ. Deze gemeenten gebruiken al informatiegestuurde systemen. Door te kijken hoe deze gemeenten hun systemen inrichten en gebruiken hoopt het Platform IVZ hier van te leren voor hun eigen systeem.

GGD:

De GGD beschikt over een grote hoeveelheid data op het gebied van leefbaarheid en gezondheid. Van hen kennis en ervaring wordt tijdens de ontwikkeling van het dashboard gebruik gemaakt.

Brandweer:

De brandweer draagt zorg voor een deel van de technische ondersteuning en heeft ervaring met informatiegestuurd werken. Zij zijn betrokken bij het opzetten van het dashboard en de technische ondersteuning hierbij.

1.5. Afbakening

Aan dit onderzoek zijn duidelijke kaders gesteld. Deze kaders zijn er om de doelstelling en de kwaliteit van het onderzoek te beschermen. De afbakening van deze opdracht luidt als volgt:

De afstudeeropdracht loopt over de periode 1 november tot 6 maart. Tijdens deze periode wordt gewerkt volgens de planning zoals deze in het plan van aanpak staat. Het gebied waarbinnen dit onderzoek plaatsvindt is regio Twente. Er wordt slechts gekeken naar het delict woninginbraak. Inbraken binnen bedrijfspanden, schuren of openbare ruimtes worden niet onderzocht.

Het onderzoek richt zich op meetbare factoren die te verkrijgen zijn uit verschillende bronnen. Er kan binnen het tijdsbestek geen statistisch onderzoek worden gedaan in regio zo groot als Twente. Binnen het onderzoek wordt gekeken naar beïnvloedbare (omgevings-)factoren en preventiemaatregelen die van invloed kunnen zijn op woninginbraak. Dadergerichte factoren worden niet meegenomen.

Tijdens dit onderzoek wordt rekening gehouden met de privacywetgeving. Daarnaast is het Platform IVZ tijdens het schrijven van deze scriptie bezig geweest met een convenant voor informatie-uitwisseling met de politie. Hiervoor is een convenant volgens artikel 20 Wet Politie Gegevens opgesteld en de gegevens zijn inmiddels geleverd.

De aanbevelingen in deze scriptie richten zich op de inhoud van het dashboard. Niet op de technische eisen. Er worden aanbevelingen gedaan over welke informatie nuttig is en waar deze te verkrijgen is. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op deskresearch, interviews en de ervaringen van andere gemeenten.

2.0. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk worden de theorieën die in dit onderzoek gebruikt worden beschreven. De laatste paragraaf beschrijft hoe deze theorieën elkaar aanvullen en worden toegepast in dit onderzoek.

2.1. Dader versus omgeving

Welke (omgevings-)factoren zijn van invloed op inbraak(hotspots)? Zijn er kenmerken die bepaalde omgevingen aantrekkelijker maken voor inbraken dan andere omgevingen? Dit is te onderzoeken door te kijken naar hoe een dader beslist welk doelwit passend is. Deze beslissing verschilt per type dader. Hoewel er niet naar dadergerichte factoren gekeken wordt, moet het wel duidelijk zijn welke types daders er zijn. Elk type dader werkt volgens een andere modus operandi en kijkt wellicht naar andere (omgevings-)factoren.

Type daders

In het Nationaal Dreigingsbeeld 2012 beschrijft de politie 4 verschillende type inbrekers. Dit zijn de volgende type daders; gelegenhedsdader, de professionele inbreker, georganiseerde inbrekers en inbrekersbendes (Politie Nederland, 2012). De laatste 2 dadertypes werken interregionaal, nationaal en internationaal en worden in dit onderzoek niet meegenomen vanwege hun georganiseerde en professionele werkwijze. Ze laten zich vanwege hun werkwijze en voorbereidingen in mindere mate, of helemaal niet beïnvloeden door (omgevings-)factoren. De gelegenhedsdader en professionele inbreker worden gebruikt in dit onderzoek. Hierbij ligt de focus voornamelijk op de gelegenhedsdader vanwege zijn werkwijze en zijn grote aandeel in het totale aantal woninginbraken. Uit het Nationaal Dreigingsbeeld 2012 wordt een beschrijving van deze twee types daders gegeven (Politie Nederland, 2012):

1. Gelegenheidsinbreker; deze is verantwoordelijk voor ongeveer 80% van alle woninginbraken in Nederland. Kenmerken van een dergelijke dader zijn;
 - a. Zoekt gemakkelijk doelwit;
 - b. Werkt met relatief kleine pakkans;
 - c. Werkt in "eigen buurt";
 - d. Gebruikt simpel gereedschap;
 - e. Pakt "snelle winst" zaken die voor het grijpen liggen.
2. Professionele inbreker; dit type dader kenmerkt zich als volgt;
 - a. Werkt gepland en met een doel;
 - b. Werkt binnen een bekend gebied, dit gebied is groter dan het gebied van de gelegenhedsdader;
 - c. Heeft vooraf een beeld van de buit;
 - d. Werkt met professionele aanpak en gereedschap.

2.2. Theorie over omgeving en dader

In de volgende paragrafen worden (omgevings-)criminologische theorieën beschreven. Deze theorieën zijn opgenomen in dit onderzoek omdat ze zich richten op de invloed van de omgeving op misdaad en misdrijven.

2.2.1. Gelegenheidstheorie

Zoals in het Nationaal Dreigingsbeeld 2012 is aangegeven, worden 80% van de inbraken gepleegd door gelegenhedsdaders. Daarom wordt de gelegenheidstheorie gebruikt in dit onderzoek. Dit zijn onvoorbereide, snelle acties waarbij de inbreker snel pakt wat hij/zij pakken kan (Politie Nederland, 2012). De gelegenheidstheorie (routine activity theory) van Lawrence Cohen en Marcus Felson richt zich op dit soort delicten. Deze theorie gaat uit van 3 vereisten (Cohen & Felson, 1979):

- Een gemotiveerde dader;
- Een aantrekkelijk doelwit;
- Afwezigheid van toezicht.

2.2.2. Broken-window theorie

De broken-window theorie stelt dat verwaarlozing en slecht onderhoud van een woning of omgeving leidt tot vermindering van sociale controle (Wilson & Kelling, 1982). De verwaarlozing geeft een signaal af dat niemand zich verantwoordelijk voelt voor een woning of omgeving. Dit signaal van onverschilligheid leidt tot meer terugtrekking van sociale controle. Kort gezegd: een verwaarloosde of slecht onderhouden omgeving is een teken voor potentiële inbrekers dat er weinig tot geen controle is. Dit fenomeen staat beschreven in de core ideas van de theorie, namelijk:

- Vernielingen zonder adequate reactie/reparatie leiden tot het afbraak van de sociale controle. Het signaal ontstaat dat niemand er om geeft;
- Gebieden waar afbraak is aan de sociale controle worden kwetsbaar voor misdaad.

2.2.3. CPTED

CPTED staat voor 'crime prevention through environmental design' ofwel het voorkomen van misdaden door het ontwerp van de omgeving. De gedachte achter CPTED is:

'juist design en het effectief gebruiken van de bouw van de omgeving kan leiden tot een vermindering van angst en inval van misdaad met als uiteindelijke doel het verbeteren van de levenskwaliteit'. (Crowe, 2000)

De principes van deze theorie zijn, zoals te zien in de afbeelding hiernaast, de volgende:

- Territorialiteit: een duidelijk onderscheid in territorium vermindert de kans op een misdrijf. Door met symbolische en fysieke barrières te werken worden duidelijke grenzen gesteld die de kans op inbraak verminderen;
- Toezicht (surveillance): door een omgeving te vormen die natuurlijk toezicht toelaat neemt de kans op misdrijven af. Wanneer een potentiële dader merkt dat hij/zij goed zichtbaar is, bedenkt hij/zij zich nog een keer voordat hij/zij begint met het plegen van een delict. Naast de omgeving passend te maken is het belangrijk om de bewoners in de omgeving oplettend te maken;
- Toegangscontrole (access control): maak het degene die ergens niet thuishoort moeilijk om er te komen. Zolang een potentiële dader niet bij zijn doelwit kan komen, kan hij/zij ook geen delict plegen. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt in natuurlijke, formele en fysieke factoren en oplossingen;
- Doelwit verzwaren (target hardening): Dit zijn maatregelen die men kan nemen om het doelwit moeilijker te maken. Denk hierbij aan betere en extra sloten, camera's en beveiligingssystemen;
- Uitstraling/onderhoud (image/maintenance): dit punt heeft veel weg van de broken-window theorie. Het geeft aan dat een goed onderhouden, nette omgeving leidt tot minder criminaliteit doordat potentiële daders merken dat men zich verantwoordelijk voelt voor de omgeving. Dit geeft een signaal van waakzaamheid af.
- Activiteiten aanmoedigen (activity support); door verschillende functies aan te brengen die activiteiten in een omgeving aanmoedigen. Dit leidt tot meer mensen die gebruik maken van een gebied en dus tot meer sociale controle.

Praktijk

De Stichting Veilig Ontwerp en Beheer (SVOB) stelt in het Handboek Veilig Ontwerp en Beheer dat CPTED gemakkelijk toepasbaar is volgens 4 principes (SVOB, n.b.). Deze principes worden de ZETA-regels genoemd;

Zichtbaarheid

Zien en gezien worden is het motto van de SVOB op dit gebied. De sociale controle, een vorm van informele controle, wordt vergroot door ruimtes overzichtelijker te maken. Met grote zichtbaarheid wordt de kans om ongezien te blijven verkleind.

Eenduidigheid

Met eenduidigheid wordt de duidelijkheid in zonering en territorialiteit bedoelt. Met eenduidigheid vallen personen die ergens niet thuishoren direct op. Zonder eenduidigheid is het moeilijk om verdachte situaties te signaleren, omdat niet duidelijk is wanneer iemand ergens niet thuis hoort.

Toegankelijkheid

Het motto voor toegankelijk luidt volgens het SVOB: 'makkelijk toegankelijk voor wie er wel moet zijn, moeilijk toegankelijk voor wie er niet moet zijn. Dit betreft goede sloten maar ook het aantal toegangswegen dat een bepaald gebied heeft.

Aantrekkelijkheid

Het motto hier is: 'Wat mooi is, dwingt respect af.' Een omgeving waarvoor gezorgd wordt geeft aan dat er mensen zijn die zich verantwoordelijk voelen en toezicht houden. Ook geeft het voor bewoners een gevoel van trots en identiteit. Motivatie om de omgeving in de gaten te houden dus. Dit doet denken aan de broken-window theorie.

2.3. Samenhang tussen de theorieën

In deze paragraaf wordt beschreven hoe deze theorieën elkaar aanvullen en worden toegepast. Dit is kort samen te vatten zoals in het onderstaande overzicht:

1. *Politie: 80% inbraken gedaan door gelegenheidsdader (gelegenheidstheorie): De gemotiveerde dader is er dus, deze dader zoekt een doelwit;*
2. *Volgens de politie werkt de gelegenheidsdader in een 'eigen gebied'. De dader zoekt een veilig werkgebied, dit kan een hotspot zijn.*
3. *Een veilig werkgebied wordt bepaald door de afwezigheid van controle. Binnen dit gebied zoekt de dader een doelwit.*
4. *Afwezigheid van sociale controle is volgens de volgende theorieën te zien:*
 - a. *Broken-window theorie: kenmerken over algemene omgeving die wat zeggen over algemene sociale controle*
 - b. *CPTED: mogelijk op adres, straat en wijkniveau. Volgens ZETA-principes wordt een doelwit gekozen als deze principes in slechte toestand zijn.*
5. *Het kiezen van een doelwit is een afweging die wordt gemaakt door onder andere de omgevingsfactoren. Hoe leent een gebied / woning zich en welke risico's brengt het met zich mee?*

3.0. Methode van onderzoek

In dit hoofdstuk worden de methoden en instrumenten van dit onderzoek beschreven.

Kwalitatief onderzoek

De basis van dit onderzoek ligt in kwalitatief onderzoek. Zoals in de afbakening aangegeven, wordt dit gedaan doordat kwantitatief onderzoek in een regio zo groot als Twente niet binnen een afstudeerperiode haalbaar is. Kwalitatief onderzoek kan als volgt beschreven worden:

“Kwalitatief onderzoek is een vorm van empirisch onderzoek waarbij overwegend gebruik gemaakt wordt van gegevens van kwalitatieve aard en dat als doel heeft onderzoeksproblemen in of van situaties, gebeurtenissen en personen te beschrijven en te interpreteren (Lindeman, 2005)”.

Data-verzameling

In dit onderzoek wordt met deskresearch, interviews en case studies van dashboards van andere gemeenten een antwoord gezocht op de gestelde onderzoeksvragen. Vanuit deze dataverzameling wordt gezocht naar factoren die mogelijk invloed hebben op woninginbraken.

Deskresearch

Doormiddel van deskresearch wordt in bestaande literatuur gezocht naar factoren die invloed hebben op woninginbraken. Zo worden bestaande onderzoeken en onderzoeksrapporten bekeken en worden factoren uit geselecteerd. Een voorbeeld: “uit de broken window theorie blijkt dat verloederde omgevingen invloed hebben op de criminaliteit”. Gebaseerd op dit gegeven wordt gezocht naar een indicatie van achteruitgang in een omgeving. Een indicatie kan het leegstandspercentage zijn. Vervolgens wordt in bestaande onderzoeken gekeken naar de invloed van leegstand op criminaliteit en woninginbraak. Zo wordt de theorie bevestigd of ontkracht.

Interviews

Er worden interviews gehouden met experts die vanuit verschillende beroepen en invalshoeken te maken hebben (gehad) met woninginbraak. Hierbij worden op een gestructureerde manier, aan de hand van een vooraf opgestelde vragenlijst, interviews gehouden om tot nieuwe factoren te komen of factoren uit literatuuronderzoek te bevestigen. Het voordeel van het gebruiken van een gestructureerd interview is dat vooraf heldere vragen worden opgesteld om te zorgen dat het antwoord meerwaarde heeft voor het onderzoek. In paragraaf 3.1. wordt beschreven met wie deze interviews worden gehouden.

Case studies dashboards andere gemeenten

Naast het literatuuronderzoek en de interviews wordt ook gekeken naar de praktijk. Er worden gemeentes geselecteerd aan de hand van hun dashboards. Met werkbezoeken aan deze gemeenten worden hun dashboards bekeken. Er wordt gezocht naar aanvullende informatie die andere gemeenten gebruiken en interessant is voor het Platform IVZ. Daarnaast kunnen de ervaringen van deze gemeenten meerwaarde kunnen hebben voor de ontwikkeling van het dashboard woninginbraken. Zijn zij tijdens het gebruik van hun dashboard(s) al tot nieuwe, onverwachte inzichten gekomen? Hebben zij vanuit de praktijk ervaringen waarover ze tevreden zijn? Dergelijke ervaringen zijn erg behulp- en leerzaam. De bezoeken aan de gemeenten worden gehouden aan de hand van een open structuur. De keuze voor deze structuur in de gesprekken ligt mede aan de setting van deze bezoeken. Deze setting wordt verder toegelicht in paragraaf 3.3.

Analyse interviews

In de interviews wordt enerzijds gevraagd om bevestiging van bevindingen uit de literatuur, zoals het fenomeen herhaald slachtofferschap. Anderzijds wordt gevraagd naar factoren die volgens de experts invloed hebben op woninginbraak. Op deze manier worden factoren die al geselecteerd zijn bevestigd of ontkracht en is er ruimte om tot nieuwe factoren te komen als deze uit de interviews naar voren komen. Zo wordt er bijvoorbeeld gevraagd of men van mening is dat bepaalde woningkenmerken invloed hebben op woninginbraak.

In de verwerking van deze interviews worden de genoemde factoren en invloeden met elkaar vergeleken. Zijn de experts het eens over bepaalde factoren of is er verdeeldheid? Door deze vergelijking te maken en de genoemde factoren te vergelijken met de theorie uit het theoretisch kader kunnen aanbevelingen worden gedaan over de factoren die opgenomen kunnen worden in het dashboard woninginbraken.

Methode-schema

In het onderstaande schema staat kort weergegeven welke onderzoeksvraag met welke onderzoeksmethode wordt beantwoord.

Onderzoeksvraag	Methode	Literatuur onderzoek	Interviews	Bezoeken gemeenten
1		x	x	
2		x		
3				x

Tabel 1. Methodeschema

Expertgroepen

Naast de hierboven genoemde onderzoeksmethoden heeft het platform IVZ ook twee expertgroepen opgezet. De eerste expertgroep is opgezet voor het plan “versterking informatiepositie gemeenten” en richt zich op meerdere pilots binnen verschillende gemeenten. De tweede expertgroep is specifiek voor de pilot woninginbraken. Deze expertgroepen komen met enige regelmaat samen. De bijeenkomsten van deze groepen worden bijgewoond zodat informatie die hieruit naar voren komt kan worden meegenomen in dit onderzoek.

Tijdens het schrijven van deze scriptie wordt echter duidelijk dat deze expertgroepen zich voornamelijk richten op het sturingsproces. Zoals bijvoorbeeld het vrijmaken van capaciteit, zorgen dat alles juridisch correct is en iedereen geïnformeerd is. De inhoud van het dashboard wordt niet vastgesteld in sessies met deze groepen.

Operationalisering

In bijlage 1 is een operationaliseringschema van dit onderzoek te vinden. Hierin wordt beschreven welke onderzoeksvragen met welke instrumenten kan worden beantwoord.

3.1. Onderzoeksvraag 1

Welke informatie is noodzakelijk om met het dashboard inzicht te geven in de woninginbraken en de factoren die hier invloed op hebben binnen de regio Twente?

Methode

Doormiddel van deskresearch wordt aan de hand van de theorie uit het theoretisch kader gezocht naar factoren die invloed hebben op woninginbraken. Hierbij worden bestaande onderzoeken doorgenomen om te achterhalen of een factor die volgens de theorie invloed heeft op woninginbraken dit ook daadwerkelijk heeft. Denk hierbij aan het leegstands-voorbeeld in hoofdstuk 3.0.

In aanvulling op de deskresearch worden gestructureerde interviews gehouden met experts die vanuit verschillende beroepen en invalshoeken te maken hebben met woninginbraken. Mede dankzij deze verschillende invalshoeken wordt geprobeerd een zo compleet mogelijk beeld te krijgen. Deze interviews worden gehouden met de volgende personen:

- E. Horssius, contra-schade expert bij Krantz & Polak;
- P. Westerik, schade expert bij ASR Verzekeringen;
- E. Jansen, oud-inbreker en inbraakpreventie-adviseur;
- A. Voortman, operationeel expert bij de politie;
- K. Yildirim, operationeel specialist B bij de politie.

Instrumenten

- Deskresearch; bestaande literatuur en onderzoeken;
- Gestructureerde interviews.

Verwerking interviews

In de bijlagen 2 tot en met 6 zijn de transcripten van de interviews te vinden. In deze transcripten zijn de antwoorden verwerkt. In de eerste kolom is het antwoord van de experts geschreven. De tweede kolom geeft aan welke onderwerpen in dit antwoord besproken worden (een omgevingsfactor, bevestiging van de literatuur, type dader etc.) De derde kolom somt precies op wat er met betrekking tot het onderwerp door de experts gezegd is. Door de gegevens op deze manier te verwerken ontstaat gemakkelijk een overzicht over wat er inhoudelijk nou precies gezegd wordt.

Stappen

In de onderstaande tabel staan kort de stappen beschreven die worden genomen om deze onderzoeksvraag te beantwoorden.

Stap:	1	2	3	4	5
	Deskresearch & opstellen concept interview	Concept interview bespreken	Opstellen definitief interview	Afnemen interviews bij de experts	Analyseren resultaten interviews

Stap:	6	7
	Vergelijken gegevens interviews met literatuurstudie	Selecteren factoren

Eenheden en variabelen

De onderzoekseenheden zijn geselecteerd aan de hand van het theoretisch kader en de methode van onderzoek. In dit geval wordt theorie en bestaande literatuur onderzocht om te komen tot mogelijke factoren. De factoren die uit deze theorieën, de doorgenomen literatuur en de interviews naar voren komen zijn dan ook de variabelen.

Eenheden

- Theorieën uit het theoretisch kader;
- Doorgenomen literatuur over woninginbraken;
- Expert(s) van politie; A. Voortman & K. Yildirim
- Expert(s) van verzekeraars; E. Horssius & P. Westerik
- (oud) inbreker; E. Jansen.

Variabelen

- De (omgevings-)factoren volgens theorie;
- De (omgevings-)factoren volgens deskresearch;
- De (omgevings-)factoren volgens experts.

3.2. Onderzoeksvraag 2

Hoe is de aanbevolen informatie te verkrijgen zodat deze gebruikt kan worden in het dashboard?

Methode

In de beantwoording onderzoeksvraag 1 worden factoren geselecteerd die volgens theorie, literatuuronderzoek en interviews invloed hebben op woninginbraak. Als deze factoren geselecteerd zijn, moet bekeken worden met welke informatie deze factor te meten is. In sommige gevallen kan dit eenvoudig. Een voorbeeld hiervan is het bouwjaar. Hierbij moet gezocht worden naar een informatiebron waarin dit geregistreerd staat. Bij andere gevallen, zoals bijvoorbeeld sociale controle, moet worden gekeken hoe dit over de hele regio meetbaar gemaakt kan worden. Hierbij moet rekening gehouden worden met het feit dat als er meerdere bronnen gebruikt worden, deze vergelijkbaar met elkaar moeten zijn.

Instrumenten

Voor de beantwoording van deze onderzoeksvraag wordt deskresearch gebruikt.

Stappen

In de onderstaande tabel staan kort de stappen beschreven die worden genomen om deze onderzoeksvraag te beantwoorden.

Stap	1	2	4
	Inventariseren resultaten onderzoeksvraag 1	Meetbaar maken resultaten onderzoeksvraag 1	Selecteren van bronnen voor het dashboard

Eenheden en variabelen

Er moet onderzocht worden hoe informatie over de factoren uit onderzoeksvraag 1 te verkrijgen is. Dit houdt in dat de antwoorden uit deze onderzoeksvraag worden onderzocht. De onderzoekseenheid is in dit geval dan ook het resultaat uit de vorige onderzoeksvraag.

Onderzoekseenheden

- Geselecteerde factoren onderzoeksvraag 1;

Variabelen

- Informatie over factoren onderzoeksvraag 1;
- Beschikbare informatiebronnen.

3.3. Onderzoeksvraag 3

Hoe zijn de dashboards van andere gemeenten ingericht en wat kan het Platform IVZ leren van deze dashboards?

Methode

Deze onderzoeksvraag wordt beantwoord aan de hand van case studies naar de dashboards van de gemeente Amsterdam en de gemeente Utrecht. Tijdens deze case study worden werkbezoeken georganiseerd om de dashboards van de gemeenten te zien en bespreken. De keuze voor deze gemeente is gemaakt door het Platform IVZ. Deze gemeenten zijn gekozen om hun ervaring met informatiegestuurd werken en dashboards. Beide gemeenten werken al langere tijd met dashboards. Daarnaast wilde een aantal leden het Platform IVZ, werkzaam bij gemeente Enschede en Oldenzaal, deze gemeenten ook bezoeken in verband met hun dashboards. In het kader van efficiëntie is gekozen om deze bezoeken gezamenlijk te doen. Zo is voorkomen dat er eerst een afstudeerder langs komt en vervolgens verschillende mensen van het platform IVZ. In de bijlagen 8 en 9 is vastgelegd wie bij deze bezoeken aanwezig waren.

Structuur

Tijdens deze werkbezoeken is een open structuur aangehouden. Zo konden over verschillende onderwerpen vragen gesteld worden en kon makkelijk dieper worden ingezoomd op bepaalde punten zonder van een vaststaande vragenlijst af te wijken. Voor dit onderzoek is het erg interessant om te zien welke informatie die gemeenten in hun dashboards toepassen. Het Platform IVZ was erg geïnteresseerd in het proces achter de dashboards. Welke systemen gebruiken ze? Hoe zijn bepaalde afspraken gemaakt met partners en leveranciers van informatie en wat zijn de ervaringen met de dashboards tot op heden? Welke capaciteit heeft de gemeente om aan het dashboard te besteden?

Gemeente versus regio

De gemeenten Amsterdam en Utrecht zijn beide grote gemeenten. Ondanks het feit dat het grote gemeenten zijn, kunnen ze niet direct met regio Twente vergeleken worden. De demografische kenmerken zijn hier te verschillend voor. Hiermee moet tijdens het doen van aanbevelingen rekening worden gehouden.

Stappen

In de onderstaande tabel staan kort de stappen beschreven die worden genomen om deze onderzoeksvraag te beantwoorden.

Stap	1	2	3	4
	Plannen bezoek gemeenten	Voorbereiden bezoek gemeenten	Werkbezoeken bij gemeenten	Verwerken bezoek gemeenten

Instrumenten

Het instrument dat gebruikt is voor de beantwoording van deze onderzoeksvraag is een werkbezoek. Beide gemeenten zijn bezocht en hebben samen met het Platform IVZ en de gemeente Enschede uitleg gegeven over hun systemen.

Eenheden en variabelen

Het Platform IVZ heeft de gemeenten geselecteerd waarvan het dashboard bekeken wordt. De dashboards van de gemeente Amsterdam en Utrecht worden onderzocht. Dit zijn in dit geval de onderzoekseenheden. De factoren in deze dashboards en de ervaringen van de gemeenten hiermee zijn gezien de vraag de variabelen.

Onderzoekseenheden

- Dashboard gemeente Utrecht;
- Dashboard gemeente Amsterdam.

Variabelen

- Gebruikte informatie in dashboard(s) van andere gemeenten;
- (Omgevings-)factoren in systeem gemeenten;
- Ervaring uit de gemeenten.

3.4. Betrouwbaarheid & validiteit

In deze paragrafen wordt beschreven hoe de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek is gewaarborgd.

3.4.1. Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid van dit onderzoek wordt gewaarborgd door gebruik te maken van verschillende vormen van onderzoek, deskresearch en fieldresearch. Met deskresearch worden theorieën en bestaande literatuur gebruikt om tot een antwoord te komen. Hierbij wordt rekening gehouden met de betrouwbaarheid en controleerbaarheid van de bronnen.

Daarnaast worden er 5 verschillende interviews gehouden. Deze professionals hebben vanuit verschillende invalshoeken te maken met woninginbraken. Dit zijn ervaringsdeskundigen van de politie, schade-experts en een oud-inbreker. Deze personen worden geselecteerd op hun kennis en ervaring over het onderwerp van een bepaalde onderzoeksvraag. Door met de interviewvragen naar dezelfde variabelen te vragen zijn de resultaten met elkaar te vergelijken.

Verdere stappen t.b.v. de betrouwbaarheid

Volgens het boek 'wat is onderzoek' van Nel Verhoeven zijn er regels om de betrouwbaarheid te verbeteren (Verhoeven, Wat is onderzoek?, 2011). De onderstaande regels worden in dit onderzoek toegepast:

- Opnames van de interviews worden bewaard voor eventuele herhaling van het onderzoek;
- De gegevens worden geanalyseerd aan de hand van de eenheden en variabelen;
- De gegevens worden vergeleken met elkaar en met bestaande literatuur en theorie;
- Er wordt nauw contact onderhouden met de opdrachtgever;

3.4.2. Validiteit

Validiteit houdt in dat een onderzoek meet wat het moet meten en of dit correct is georganiseerd. Hierbij bestaat interne en externe validiteit.

De interne validiteit heeft betrekking op onderzoek gericht op oorzaak en gevolg onderzoeken. Dit onderzoek zoekt naar omgevingsfactoren (oorzaken) van woninginbraken. Zoals eerder aangegeven, worden bevindingen vergeleken met literatuuronderzoek en de expertinterviews. Dit beschermt de validiteit van het onderzoek. Externe validiteit richt zich op generaliseerbaarheid. In dit onderzoek worden geen steekproeven of enquêtes gehouden die generaliseerbaar moeten zijn (Verhoeven, Wat is onderzoek?, 2011).

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de onderzoeksvragen beschreven. In paragraaf 4.1. worden de eerste en tweede onderzoeksvragen behandeld. Paragraaf 4.2. richt zich op de derde onderzoeksvraag

4.1. Onderzoeksvraag 1 & 2

Omdat onderzoeksvragen 1 en 2 sterk met elkaar te maken hebben worden deze tegelijkertijd in 4.1. beantwoord. Dit zorgt voor een betere leesstructuur. Eerst worden de factoren die uit het onderzoek bleken genoemd. Vervolgens wordt beschreven hoe de informatie om deze factoren meetbaar te maken te verkrijgen is. Hiermee worden de volgende twee onderzoeksvragen beantwoord:

1. *Welke informatie is noodzakelijk om met het dashboard inzicht te geven in de woninginbraken en de factoren die hier invloed op hebben binnen de regio Twente?*
2. *Hoe is de aanbevolen informatie te verkrijgen zodat deze gebruikt kan worden in het dashboard?*

4.1.1. Politiegegevens

De politiegegevens vormen de basis voor deze pilot. In de eerste fase van de pilot levert de politie éénmalig de gegevens over 2014, 2015 en 2016 aan. Deze gegevens worden gebruikt tijdens de pilot waarin het dashboard ontwikkeld en getest wordt. De data wordt aangeleverd met de volgende onderdelen:

- Datum en tijdstip van de inbraak;
- Straatnaam;
- Postcode + letters.

Verkrijgbaarheid

Tijdens de pilot van het dashboard wordt een éénmalige levering van politiegegevens gevraagd. In deze levering wordt gevraagd om alle woninginbraken in de periode van 2014, 2015 en 2016. Om deze informatie te delen is een convenant volgens artikel 20 Wet Politiegegevens (WPol) opgesteld. Deze levering is tijdens het schrijven van deze scriptie al gedaan en wordt momenteel gebruikt tijdens de ontwikkeling van het dashboard.

Wanneer de pilot succesvol is en het Platform IVZ verder gaat met het gebruik van het dashboard, moeten afspraken gemaakt worden over de structurele aanlevering van gegevens om het dashboard actueel te houden. Hiervoor zou ook een convenant volgens artikel 20 Wet Politiegegevens worden opgesteld.

Analyse 'near repeats' politiegegevens

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat een woninginbraak op zich al nuttige informatie is. Dit komt door de zogenaamde besmettelijkheid van woninginbraken. Volgens de rapporten: "is woninginbraak besmettelijk (Bernasco, 2007)?" en "besmettelijkheid van woninginbraak (Van de Kemp, 2010)" is één inbraak al een indicatie voor een hoger risico in de omgeving. Uit onderzoeken in Engeland (Bowers, 2004) en Australië (Townsend, 2003) is gebleken dat woningen binnen een bepaalde straal van een inbraak een verhoogd risico hebben om ook slachtoffer te worden. Dit fenomeen wordt 'near repeats' genoemd. De vraag in het onderzoek van Bernasco luidt: is woninginbraak in Nederland besmettelijk? Na statistisch onderzoek in Den Haag, Delft en Zoetermeer is gebleken dat het risico binnen een straal van 100 meter de eerste maand na een inbraak 30% hoger is. Ook het Amsterdamse onderzoek "besmettelijkheid van woninginbraak" bevestigt dit. Door te proberen om deze analyse op de politiecijfers los te laten kan inzichtelijk worden gemaakt welke gebieden een verhoogd risico zouden kunnen hebben. Het nut van deze analyse komt overeen met wat Geerte van Rije stelt tijdens het bezoek aan de gemeente Utrecht. Zij geeft aan dat de gegevens over de delicten zelf vaak veel zeggen over trends en ontwikkelingen (bijlage 8).

4.1.2. *Gegevens veiligheidsmonitor Twente*

De veiligheidsmonitor is een landelijke, jaarlijks terugkerend vragenlijst met betrekking op verschillende veiligheidsaspecten. Uit de resultaten van deze vragenlijst kan informatie worden meegenomen in het dashboard. De vragenlijst van de veiligheidsmonitor is te zien via de website van het CBS (CBS, 2016).

Sociale cohesie & controle

Uit de gelegenheidstheorie, die meegenomen wordt vanwege het hoge percentage gelegenheidsdaders volgens de politie (Politie Nederland, 2012), blijkt dat afwezigheid van een guardian (toezicht) één van de drie benodigdheden voor een misdrijf is (Cohen & Felson, 1979). Er kan worden gesteld dat in gebieden met weinig sociale cohesie, ook minder sociale controle is. Sociale controle kan worden gezien als een vorm van toezicht. Wanneer deze sociale controle zwak is, mist er een mate van toezicht in de omgeving.

Het belang van sociale controle wordt benadrukt door de geïnterviewde experts. Zo blijkt uit de interviews dat vier van de vijf experts de sociale controle expliciet benoemen als belangrijke factor. Beide schade-experts geven aan (bijlage 2, vraag 8 en bijlage 3, vraag 7 & 8) dat sociale controle en waakzaamheid van de burens van belang zijn. Ook E. Jansen benoemde tijdens zijn interview meerdere keren sociale controle als belangrijk punt (bijlage 4, vraag 3, 4, 6 & 8). Als laatste gaf K. Yildirim aan dat het een grote rol speelt, zo gaf hij het voorbeeld van zijn eigen wijk, waarbij ze met een whatsappgroep verdachte situaties melden (bijlage 6, vraag 7 & 10). Gebaseerd op zowel de bevindingen uit de deskresearch als de bevindingen uit de interview lijkt het verstandig de sociale controle als factor op te nemen in het dashboard.

Verkrijgbaarheid

Om deze factor mee te nemen in het dashboard moet het meetbaar gemaakt worden. Hier kan de veiligheidsmonitor Twente voor worden gebruikt. In de vragenlijst van de veiligheidsmonitor staan een aantal vragen met betrekking tot de sociale cohesie. Deze zijn te vinden in hoofdstuk 1.2. (Veiligheidsmonitor Twente, 2015). De uitwerkingen van deze veiligheidsmonitor zijn in een excel-bestand aan het Platform IVZ verstrekt. Aan de hand van deze vragen zijn er door de veiligheidsmonitor schaalscores opgesteld. Deze lopen van 1 tot 10.

In het excel-bestand; AVM15TWENTE_cijfers_naar_postcode, zijn de schaalscores van de sociale cohesie te vinden onder kolom: A_LWB_ssSocoh. Door deze schaalscores op te nemen in het dashboard ontstaat inzicht in de sociale cohesie binnen een postcodegebied.

Aantrekkelijkheid omgeving

Zowel de 'broken window' theorie (Wilson & Kelling, 1982) als de principes van CPTED, (Crime Prevention Through Environmental Design, (Crowe, 2000) stellen dat een verloederde omgeving leidt tot terugtrekking uit de openbare ruimte en vergroting van de anonimiteit. In verloederde omgevingen ontstaan hierdoor angstgevoelens en neemt de sociale controle af. Deze situatie werkt als een negatieve spiraal, de verloedering leidt tot verminderde sociale controle en dat leidt weer opnieuw tot verloedering. Deze achteruitgang is voor potentiële inbrekers een duidelijk signaal dat er weinig of geen sociale controle is. Dit bevestigt E. Jansen tijdens het interview (bijlage 4, vraag 6).

Verkrijgbaarheid

Met de vragen uit paragraaf 1.1. van de veiligheidsmonitor wordt de aantrekkelijkheid van omgeving gemeten (Veiligheidsmonitor Twente, 2015). Is men tevreden over de staat en het onderhoud hiervan?. De resultaten zijn verwerkt tot één schaalscore. Deze schaalscore is opgenomen in het excel-bestand; AVM15TWENTE_cijfer_naar_postcode en is te vinden onder kolom; A_LWB_ssFysrz. Daarnaast kan nog gekeken worden naar het rapportcijfer leefbaarheid. Hierbij is gevraagd of men vindt dat de buurt vooruit is gegaan, achteruit is gegaan of gelijk is gebleven. Met het rapportcijfer van 1 tot 10 geeft men de tevredenheid over de buurt. Dit cijfer is te vinden in het eerder genoemde excel-bestand onder kolom; A_LWB_CFleef.

Preventiemaatregelen en bewustzijn

In hoofdstuk 9 van de veiligheidsmonitor Twente worden in paragraaf 1 en 2 vragen gesteld met betrekking tot hoe bewust men omgaat met preventiemaatregelen en welke men toepast (Veiligheidsmonitor Twente, 2015). Aan de hand van deze vragen kan het bewustzijn worden gemeten en inzichtelijk worden gemaakt welke preventieve maatregelen men al neemt. Dit kan vergeleken worden met de inbraakcijfers. Door dit te doen kan inzicht ontstaan in de gebieden waar op het gebied van bewustzijn of preventiemaatregelen nog stappen genomen moeten worden.

De vragen uit paragraaf 1 worden door de veiligheidsmonitor sociaal-preventieve maatregelen genoemd. Hierbij gaat het om handelingen die mensen preventief doen, zoals het thuislaten van een portemonnee als iemand 's avonds nog over straat gaat. De vragen uit paragraaf 2 gaan over de techno-preventieve maatregelen aan een woning. Denk hierbij aan extra sloten en rolluiken voor ramen.

Verkrijgbaarheid gegevens veiligheidsmonitor Twente

De veiligheidsmonitor heeft deze gegevens verwerkt tot somscores. Deze somscores zijn opgedeeld in sociaal-preventief en techno-preventief. Deze verwerkte gegevens zijn te vinden in het excel-bestand: AVM15TWENTE_cijfer_naar_postcode. Het Platform IVZ beschikt over deze gegevens. In dit bestand is de sociaal-preventieve som-score te vinden onder kolom; A_PRV_socioprev en de techno-preventieve som-score onder kolom; A_PRV_technoprev.

Gezien het onderwerp woninginbraken is het interessant om verdiepend te kijken naar de techno-preventieve maatregelen. Met deze gegevens kan inzicht ontstaan in de mate waarin bepaalde fysieke maatregelen binnen een gebied veel of weinig worden toegepast. Deze gegevens zijn in het bovengenoemde excel-bestand te vinden onder de volgende kolommen:

- Buitenverlichting: A_PRV_Buitlicht;
- Extra slot en hangwerk: A_PRV_Slot;
- Alarminstallatie: A_PRV_Alarm;
- Luiken / rolluiken: A_PRV_Luiken.

4.1.3. Gegevens woning(en)

In de onderstaande paragrafen worden relevante kenmerken over de woningen zelf meegenomen.

Bouwjaar

Uit onderzoek van het CCV blijkt dat woningen gebouwd voor het bouwbesluit uit 1999, 25% meer kans op inbraak hebben dan woningen die na 1999 zijn gebouwd (CCV, 2010). Dit is volgens het CCV te verklaren doordat het voor het bouwbesluit uit 1999, bijzonder ongebruikelijk was om inbraakbestendig te bouwen, ook in luxere en duurdere woningen. Oudere woningen zijn over het algemeen minder bestand tegen woninginbrekers en de gereedschappen die zij gebruiken. De experts van de politie geven in de interviews aan dat het bouwjaar een erg belangrijke factor is (bijlage 5 en 6, vraag 5). Zo zegt A. Voortman dat het bouwjaar volgens haar zelf zo'n belangrijke factor is, dat ze stelt dat in haar eigen buurt amper wordt ingebroken doordat de woningen hier na dit bouwbesluit zijn gebouwd en dus fysiek een stuk beter bestand zijn tegen inbrekers.

Verkrijgbaarheid

Tijdens de sessie 'databrouwen' met Scamander heeft de brandweer een aantal informatiebronnen voorbereid. Hierbij is ook het bouwjaar meegenomen in de dataset om te experimenteren met het gebruik van data. Deze gegevens heeft de brandweer uit het BAG-register opgehaald. Deze gegevens zouden direct van de brandweer overgenomen kunnen worden. Mocht het platform IVZ deze gegevens zelf willen opvragen, dan kan dat via het kadaster.

Het kadaster beschikt over de BAG-gegevens van heel Nederland. Hieronder vallen ook alle gegevens van de Regio Twente. Via de website <https://www.kadaster.nl/-/bag-extract> kan een eigen dataset worden gedownload. Op de webpagina staat dat overheden kosteloos een BAG-extract kunnen opvragen. Hierbij wordt ook de Veiligheidsregio Twente, waar het Platform IVZ is ondergebracht, genoemd als overheidsinstantie.

WOZ-waarde

Uit onderzoek van Wim Bernasco en Floor Luykx in 2002, blijkt dat een van de factoren die meespeelt in de kans op woninginbraak de WOZ-waarde is (Luykx, 2002). Dit hebben ze gedaan door in Den Haag te kijken naar een aantal factoren zoals bijvoorbeeld: locatie tot het centrum, verhouding tussen koop en huurwoningen en WOZ-waarde, een belangrijke factor zijn voor het inbraakrisico. Dit geven ook schade-expert E. Horssius en oud-inbreker E. Jansen aan tijdens het interview (bijlage 2, vraag 7 en bijlage 4, vraag 9).

Zij stellen, net zoals het onderzoek van Bernasco en Luykx, dat bepaalde prijsklassen woningen populairder zijn dan andere. Hiervoor geven ze verschillende redenen. E. Horssius stelt dat duurdere woningen afschrikken doordat hier mogelijk betere beveiliging is (bijlage 2, vraag 7). Dit bevestigt E. Jansen ook, hij stelt als een inbreker de keuze heeft, hij liever bij drie 'low profile' woningen inbreekt dan dat hij één keer inbreekt bij een duurder pand met een hogere pakkans (bijlage 4, vraag 9).

Verkrijgbaarheid WOZ-waarde

Voor de sessie 'databrouwen' heeft de brandweer deze informatiebron voorbereid. Hierbij zijn gegevens uit het bestand 'kerncijfers wijken en buurten (CBS, 2016)' van het CBS gebruikt. Een probleem hierbij was volgens Marijn Hilbrink van de brandweer, dat niet elke gemeente altijd gegevens aanlevert aan het CBS. Hierdoor zouden niet altijd gegevens beschikbaar zijn. Daarnaast gaat het uit van gemiddelden per buurt, wat een vertekend beeld kan geven. Door de data in te voegen op adres of postcode-niveau kan een beter inzicht ontstaan in de verdeling van WOZ-waarden in een omgeving. Hieronder staat beschreven hoe de WOZ-waarde gedetailleerder kunnen worden verzameld.

De WOZ-waarde is sinds 1 oktober 2016 openbaar. Deze gegevens kunnen vanuit twee bronnen opgehaald worden voor het dashboard. De eerste is vanuit de gegevens van de gemeente. Elke gemeente beschikt over de WOZ-gegevens van de panden in hun gemeenten. Deze kunnen bij de gemeente opgevraagd worden.

De tweede bron zou het WOZ-waardeloket kunnen zijn. Hierbij zijn de volgende gemeenten aangesloten: Almelo, Borne, Enschede, Hengelo, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holt en Wierden. Omdat niet alle gemeenten bij dit loket zijn aangesloten, zullen bij de volgende gemeenten de gegevens alsnog moeten worden opgevraagd bij de gemeente zelf: Dinkelland, Haaksbergen, Hellendoorn, Hof van Twente, Tubbergen en Twenterand.

Type woning

Heeft het type woning invloed op woninginbraak? In bestaande literatuur is hier onduidelijkheid over. Wel kan gesteld worden dat hoekwoningen en vrijstaande huizen van meer kanten te benaderen zijn, en dus een makkelijker doelwit zouden kunnen zijn. Deze redenering kwam tijdens de interviews sterk naar voren.

In de interviews met P. Westerik, E. Jansen en K. Yildirim kwam de type woning naar voren als factor die invloed heeft op de woninginbraken. Zo stelt P. Westerik dat hoekwoningen populairder zouden zijn dan rijtjeswoningen, omdat deze meer toegangsmogelijkheden bieden (bijlage 3, vraag 7). E. Jansen stelt hetzelfde, een deel van de inbrekers kijkt naar het type woning en welke toegangsmogelijkheden deze biedt (bijlage 4, vraag 4). Als laatste geeft K. Yildirim aan dat hij vaak ziet dat vrijstaande woningen met achterpaden regelmatig slachtoffer worden van inbraken (bijlage 6, vraag 5).

Verkrijgbaarheid

Het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente brengt woningkenmerken in kaart om de juiste gemeentelijke belastingen toe te kunnen kennen (GBTwente, n.b.). Deze gegevens kunnen worden opgevraagd bij het Gemeentelijke Belastingkantoor Twente.

Huur / koop woningen

Door in het dashboard onderscheid te maken in huur en koopwoningen kan een beter inzicht ten aanzien van de preventiemaatregelen ontstaan. Wanneer dankzij dit onderscheid inzichtelijk wordt dat binnen een bepaald aantal of type huurwoningen relatief meer wordt ingebroken dan in andere woningen kan hierop, samen met de betreffende woningbouwvereniging, actie ondernomen worden. Er kan vanuit het Platform IVZ of de gemeente contact worden gezocht met de woningbouwvereniging om samen de juiste maatregelen af te stemmen.

Verkrijgbaarheid

Voor de sessie 'databrouwen' met Scamander heeft de brandweer deze informatiebron voorbereid. Hiervoor zijn gegevens uit het bestand 'Kerncijfers wijken en buurten (CBS, 2016)' van het CBS gebruikt. Tijdens de pilot kunnen de voorbereide gegevens van de brandweer gebruikt worden. Mocht na de pilot blijken dat het Platform IVZ door wil gaan met het dashboard dan kan zelfstandig in het bestand 'kerncijfers wijken en buurten' van het CBS de gewenste dataset worden gedownload.

Leegstand

Vanuit de gelegenheidstheorie (Wilson & Kelling, 1982) en de broken-window theorie (Crowe, 2000) wordt gesteld dat verloedering een teken is van verminderde controle. Een van de factoren die bijdraagt aan deze verloedering of achteruitgang in een omgeving is de leegstand. Veel leegstand zorgt voor achteruitgang en verloedering. Dit biedt vanuit de gelegenheidstheorie perspectief voor een inbreker. Ook oud-inbreker E. Jansen geeft in het interview (bijlage 4, vraag 6) aan dat verloederde omgevingen vaak slachtoffer worden van gelegheidsinbrekers. Om deze reden is het leegstandspercentage een toevoeging voor het dashboard.

Verkrijgbaarheid

Sinds 1 januari 2014 beschikt de provincie Overijssel over een 'leegstandsmonitor' (Provincie Overijssel, 2016). Deze monitor meet 9 vormen van leegstand in de gehele regio. Bij de provincie of het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) kunnen deze cijfers worden opgevraagd en op postcodeniveau worden ingevoegd. Hiervoor kan contact worden opgenomen met:

Provincie Overijssel, team Beleidsinformatie

beleidsinformatie@overijssel.nl

Centraal Bureau voor de Statistiek, Centrum voor Beleidsstatistiek

maatwerk@cbs.nl

4.1.4. Preventiemaatregelen

In de volgende paragrafen worden de bestaande preventiemaatregelen van het Platform IVZ en de gemeenten in de regio Twente beschreven. Deze worden toegevoegd om een inzicht te krijgen in de effectiviteit van deze maatregelen.

Besmettingsbrief

Wanneer een inbraak plaatsvindt verstuurt het Platform IVZ of de lokale gemeente, een zogenaamde besmettingsbrief. Deze brief informeert de directe omgeving van de woning over de inbraak en biedt gratis preventie-advies aan. Het doel van deze besmettingsbrief is het verhogen van het bewustzijn en het aanbieden van preventieadvies aan direct omwonenden. Wanneer dit advies wordt aangevraagd komt Noaberbouw langs met een gespecialiseerde preventieadviseur. Met de besmettingsbrief wordt geprobeerd de eerder benoemde 'near repeats' te voorkomen.

Door de gebieden waar deze brieven heen gestuurd worden op te nemen in het dashboard kan worden gecontroleerd of de juiste gebieden worden aangeschreven. Dit kan worden gedaan door de verstuurde besmettingsbrieven te overleggen met het besmettingsgebied volgens de 'near repeats'. Belangrijk is wel om bij het opnemen van deze factor rekening te houden met de verzenddatum. Brieven die 5 jaar geleden verzonden zijn hebben waarschijnlijk na deze periode geen effect meer. Hierover moet het platform IVZ afstemmen hoe lang een verzonden brief zichtbaar blijft binnen het dashboard.

Verkrijgbaarheid

De besmettingsbrief wordt door twee partijen verstuurd. Door het platform IVZ of door de gemeente. Om deze gegevens in te voegen in het dashboard moet gekeken worden naar welke adressen (of postcodes) deze brieven gestuurd zijn. Door te inventariseren waar deze brieven heen zijn gestuurd en wanneer dit is gebeurd kan de besmettingsbrief worden opgenomen in het dashboard.

Adviesaanvragen

In vervolg op het opnemen van de verstuurde besmettingsbrieven, kan het aantal adviesaanvragen worden gemeten. Door het aantal aangevraagde en de gegeven adviezen in kaart te brengen ontstaat inzicht in de spreiding van adviesaanvragen tegenover de besmettingsbrieven en de spreiding van woninginbraken. Hierop kan wanneer nodig de strategie van de gemeente of het Platform IVZ worden aangepast.

Verkrijgbaarheid

Noaberbouw voert de preventie-adviezen uit. Over de periode 2014, 2015 en 2016 hebben ze het aantal preventie-adviezen aan de veiligheidsregio Twente aangeleverd. Deze gegevens zijn op adresniveau en kunnen als zo worden ingelezen. Voor het dashboard zijn de volgende gegevens gebruikt:

- Straatnaam & huisnummer;
- Postcode & plaats;
- Datum & en tijd van het preventieadvies.

Buurt whatsappgroepen

Buurt whatsappgroepen zijn relatief nieuw. Via de applicatie Whatsapp kunnen gebruikers via het internet bericht naar elkaar sturen. Er kunnen grote groepen mensen worden toegevoegd aan een groep waarin men met elkaar kan chatten. Dankzij deze functie kunnen buurtbewoners samen een groep oprichten en verdachte situaties melden. Dergelijke whatsappgroepen blijken erg effectief. Zo heeft een onderzoeksrapport over deze groepen in Tilburg geconcludeerd dat het aantal inbraken per 1000 inwoners met ongeveer 40% afneemt wanneer een dergelijke groep actief wordt (Tilburg University, 2015).

Door deze whatsappgroepen te inventariseren en in kaart te brengen ontstaat een overzicht van de spreiding van deze groepen. Ook kan worden bekeken of deze effect hebben op de woninginbraken. Het platform IVZ of de gemeente kan afhankelijk van ontwikkelingen, aansturen op het oprichten van nieuwe whatsappgroepen of het actief houden van bestaande. Ook kan gemotiveerd worden om een dergelijke groep op te zetten wanneer deze niet actief is binnen een bepaald gebied.

Verkrijgbaarheid buurt whatsappgroepen

Hierbij worden in eerste instantie de buurtwhatsapp-groepen die bekend zijn bij de politie meegenomen. Deze worden door het platform IVZ geïnventariseerd op: plaats, postcode en het aantal leden. Met deze gegevens kan het aantal groepen worden ingevoegd in het dashboard en ontstaat inzicht in het aantal en de omvang van de whatsappgroepen.

4.1.5. Gegevens gemeente

In de onderstaande paragrafen worden gemeentelijke gegevens benoemd.

Werkloosheid

Het werkloosheidscijfer wordt in verschillende onderzoeken aangehaald als een invloed op slachtofferschap. Zo stellen Vollaard en Pyle & Deadman dat in gebieden met een hoge werkloosheid minder gelegenheid is om in te breken (Vollaard, 2009) (Pyle, 2009). Dit zou komen doordat werklozen over het algemeen meer tijd thuis doorbrengen waardoor er meer toezicht is. Hiermee wordt, kijkend naar de gelegenheidstheorie, één van de vereisten weggehaald.

Daar tegenover stelt het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) dat er bepaalde groepen in de maatschappij zijn die vaker slachtoffer worden van woninginbraken (WODC, 2015). Dit wordt geconcludeerd uit verschillende onderzoeken die stellen dat mensen met een lage sociale-economische positie een grotere kans hebben om slachtoffer van inbraak te worden. Hiervoor worden verschillende mogelijke verklaringen genoemd. Zo zouden maatregelen te duur zijn en/of afhankelijk zijn van een woningbouwvereniging omdat ze in een sociale huurwoning wonen (Dijk, 2012) (Tilley, 2011) (Tseloni, 2014).

Er is dus geen eenduidig antwoord op welke invloed de werkloosheid binnen een gebied heeft op het aantal woninginbraken in dat gebied. Wel kan het in het dashboard woninginbraken, in combinatie met andere factoren, leiden tot nieuwe inzichten. Daarom kan deze factor, gezien het experimenteel karakter van de pilot, worden opgenomen in het dashboard woninginbraken.

Verkrijgbaarheid werkloosheid

Voor de sessie 'databrouwen' met Scamander heeft de brandweer deze informatiebron voorbereid. Hiervoor zijn gegevens uit het bestand 'Kerncijfers wijken en buurten (CBS, 2016)' van het CBS gebruikt. In dit bestand kan worden geselecteerd op het aantal uitkeringen. Wanneer hier de selectie wordt gemaakt in uitkeringstype; bijstand en WW-uitkering, kan in kaart worden gebracht hoeveel procent van de bewoners binnen een bepaald gebied een van deze twee uitkeringen heeft. Tijdens de pilot kunnen de gegevens van de brandweer worden gebruikt, maar het Platform kan ook zelf via dit bestand van kerncijfers een selectie opvragen.

Mutatiegraad

De doorstroom van bewoners in een gebied kan een invloed hebben op woninginbraken. Zo beschrijft de "Social Disorganization Theory" van Shaw & McKay hoe een stad kan worden opgedeeld in een aantal ringen. In de middelste ring liggen de fabrieken, banken en pakhuizen, in de buitenste cirkel zijn woonwijken voor beter gestelde mensen.

De theorie stelt dat in de 2^e ring, rondom het fabriekscentrum, de meeste criminaliteit plaatsvindt. Dit kwam onder andere door het hoge aantal (buitenlandse) arbeiders en de lage sociale cohesie. Dit heeft als gevolg dat de bewoners zo snel mogelijk willen verhuizen. Dit heeft wederom als gevolg dat de sociale cohesie daalt en er meer anonimiteit en dus meer criminaliteit (McKay, 1942) ontstaat. In het rapport van het WODC worden ook gebieden met een korte bewoningsperiode benoemd als extra risicovol (WODC, 2015). Daarom kan de mutatiegraad worden meegenomen als factor.

Verkrijgbaarheid mutatiegraad

Deze gegevens zijn op te vragen bij de gemeenten. De gemeenten beheren de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) en ook de verhuizingen (mutaties) binnen de gemeente. Door het aantal mutaties per postcodegebied aan te leveren kunnen deze gegevens worden vergeleken met die van de inbraakcijfers en/of andere factoren. Bijvoorbeeld: hoe verhouden de mutatiecijfers zich tot de sociale controle en het inbraakcijfer in het postcodegebied?

Buurt signaleringssysteem (BSS) Hengelo

Op 21-2-2017 is er een bijeenkomst geweest tussen het Platform IVZ en de gemeente Hengelo. Hierin werd het buurtsignaleringsysteem besproken. De gemeente Hengelo beschikt sinds 2010 over een zogenaamd buurt signaleringssysteem. In dit systeem worden 13 factoren gemeten en omgezet tot een zogenaamde 'vitaliteitsscore'. Hengelo wordt opgedeeld in 233 subbuurten en hier wordt de score aan gehangen. Dit zijn gebieden met ongeveer 150 woningen per subbuurt. Het systeem is opgezet en wordt beheerd door het Kennispunt Twente. De factoren die gebruikt worden zijn de volgende: Gemiddelde WOZ-waarde, koopwoningen, eengezinswoningen, sociale huurwoningen, overbewoning, niet-westerse allochtonen, nieuwe Nederlanders, inwoners met korte woonduur, inwoners met lange woonduur, eenoudergezinnen, bijstandsuitkeringen en huurachterstanden. Het systeem is alleen actief in Hengelo en kan daarom niet regionaal worden ingevoerd. Het kan wel binnen gemeente Hengelo worden ingevoegd.

Hengelo gebruikt het systeem naar eigen zeggen als 'rookmelder'. Door elk jaar een nulmeting te doen en deze met elkaar te vergelijken kan worden bekeken of de situatie in deze subbuurten verbeterd, gelijk blijft of verslechterd. Dit wordt teruggekoppeld met onder andere de woningbouwvereniging, wijkraad en de politie. Deze partijen geven aan dat de conclusies uit het buurtsignaleringsysteem overeenkomen met de praktijk.

Tijdens het overleg met het buurtsignaleringsysteem is geopperd om de vitaliteitsscores uit dit systeem toe te voegen in het dashboard woninginbraken. Theoretisch is hier geen directe onderbouwing voor. Wel kan er gesteld worden dat in sociaal zwakkere buurten de sociale cohesie minder is en dit effect kan hebben op de inbraakkans. Er moet echter wel kritisch gekeken worden naar waarom een buurt achteruit lijkt te gaan. Zo is het mogelijk dat er binnen een bepaalde buurt meer huurachterstand ontstaat. Dit wordt zichtbaar als achteruitgang, terwijl er op het gebied van sociale cohesie of veiligheid misschien wel niks verandert.

Ondanks het feit dat er geen theoretische onderbouwing is voor factor, kan het nog steeds leiden tot nieuwe inzichten. Daarom is het verstandig om deze bron, binnen de gemeente Hengelo, toe te voegen aan het dashboard. Hier moet wel kritisch naar de uitslagen worden gekeken en wellicht meer onderzoek naar gedaan worden.

Verkrijgbaarheid

Tijdens het overleg is afgesproken dat de gemeente Hengelo de vitaliteitsscores levert aan het platform IVZ. De gemeente Hengelo heeft zelf ook interesse in de uitkomsten van de vergelijking en werkt hierdoor graag mee.

4.2. Onderzoeksvraag 3

Hoe zijn de pilots van andere gemeenten ingericht en wat kan het Platform IVZ hier van meenemen?

Case studie

Om van de ervaringen van andere gemeenten te leren is besloten een case studie te doen naar de dashboards van gemeente Amsterdam en gemeente Utrecht. Deze case studie is gedaan in de vorm van werkbezoeken bij beide gemeenten. Tijdens deze bezoeken gaven de gemeenten presentaties over de dashboards en zijn hun ervaringen besproken. In bijlage 8 en 9 is de uitwerking van deze bijeenkomsten te vinden.

Gemeente Amsterdam

In bijlage 8 staat een verslag van het bezoek aan de gemeente Amsterdam. Wegens gemaakte afspraken mag bepaalde informatie niet worden gedeeld. Wel is er uit dit bezoek een beeld ontstaan over hoe gemeente Amsterdam met hun dashboards werkt, wat hun doelen zijn en hoe het proces hierachter geregeld is.

Beschrijving Amsterdam

Amsterdam heeft verschillende dashboards gebruikt voor uiteenlopende onderwerpen. Van politie-inzet tot evenementmanagement en fraudeonderzoeken tot algemene overlastmeldingen. Hier wordt een groot scala aan informatie voor gebruikt. In beginsel is gekeken naar alleen gemeentelijke bronnen. Vervolgens heeft Amsterdam gekeken naar andere bronnen. De informatie-uitwisseling was vaak vooraf al geregeld in convenanten en samenwerkingsverbanden. Dit is een stap waar gemeente Enschede en het Platform IVZ nog mee bezig zijn. De belangrijkste bronnen volgens gemeente Amsterdam zijn de politie, brandweer en ambulance. Daarnaast is het klachtensysteem van de gemeente erg belangrijk. De gemeente Amsterdam gebruikt hun dashboard onder andere voor de sturing van toezicht en handhaving. Trends worden in de gaten gehouden en hierop wordt geacteerd. Het platform IVZ heeft een andere insteek: aan de hand van het dashboard meer inzicht krijgen in haar eigen maatregelen en de woninginbraken. Zo kan gezien worden waar nog de 'blinde plekken' zitten of gezien de omstandigheden in een gebied wellicht andere partners kunnen worden benaderd en/of de aanpak anders kan.

De gemeente Amsterdam:

- Heeft dashboards voor veel verschillende onderwerpen;
- Gebruikt uiteenlopende data, van eigen informatie tot social media;
- Linkt data uit de dashboards aan actuele situaties (bijvoorbeeld; geluidsoverlastmeldingen bij horeca tegenover de tijdstippen die in de vergunning staan);
- Gebruikt hun dashboards op een andere wijze dan het Platform IVZ wil. De gemeente Amsterdam stuurt hiermee dagelijks toezicht en handhaving. Het Platform wil tot nieuwe inzichten komen om zo de aanpak woninginbraken uit te voeren.

Wat adviseert de gemeente Amsterdam:

- Regel de aanlevering van informatie juridisch goed;
- Maak duidelijke afspraken met de partners over de aanlevering van informatie;
- Veiligheid is belangrijk. Wie kan en mag er bij het systeem, zorg dat de apparatuur goed opgeborgen is en de servers veilig staan;
- Wees voorzichtig met het trekken van verbanden. Door informatie te koppelen en vergelijken kan de schijn van een verband ontstaan. Dit hoeft echter niet altijd zo te zijn. Wees dus voorzichtig in het doen van aannames;
- Kijk voor je begint met informatie zoeken eerst welke informatie al beschikbaar is.

Gemeente Utrecht

In bijlage 8 staat het verslag van het bezoek aan de gemeente Utrecht.

Beschrijving Utrecht

Geerte van Rije gaf tijdens het bezoek een presentatie over de inrichting van de dashboards. Hierin vertelde ze hoe de dashboards van de gemeente Utrecht zijn ingericht en wat het proces hier achter is. De dashboards richten zich voornamelijk op veelvoorkomende criminaliteit waaronder autokraken, fietsendiefstal en woninginbraken. Geerte stelt dat de gegevens over de delicten zelf, het waar en wanneer, de meeste waardevolle data is. De gemeente Utrecht kijkt tweewekelijks waar de delicten plaatsvinden. Gebaseerd op deze locaties worden flexteams van de openbare orde & handhaving aangestuurd. Ondanks het waterbed-effect, waarbij de delicten zich verplaatsen naar andere gebieden, ziet de gemeente Utrecht dat over het algemeen dat het aantal delicten is gedaald sinds het gebruik van dit dashboard. Op het gebied van woninginbraken heeft de gemeente Utrecht gegevens uit de BAG gekoppeld aan het gemeente belastingkantoor en de eigenaar van het pand.

Daarnaast is geprobeerd om met een ander dashboard de woninginbraken te voorspellen. Hierbij werden gegevens uit de BAG en het politie keurmerk veilig wonen gebruikt. Maar ook het aantal verkeerslichten, lantaarnpalen, bomen, kliko's, op- en afritten van snelwegen en nog andere informatie wordt meegenomen in deze voorspelling. Hierbij bleek dat ongeveer 50 procent van de voorspellingen in de juiste buurten werden gedaan. Bij een controle, waarbij alleen de gegevens van de politie gebruikt werden, werd hetzelfde resultaat behaald. Dit ondersteunt de stelling van Geerte, die aangaf dat de data van de delicten zelf de belangrijkste is. Naast deze dashboards heeft de gemeente Utrecht ook dashboards voor vuurwerkoverlast rond de jaarwisseling en een dashboard ondermijnende criminaliteit.

De gemeente Utrecht:

- Heeft dashboards voor veelvoorkomende criminaliteit zoals; autokraken, woninginbraken en fietsendiefstal;
- Stuurt handhavingsteams met deze dashboards en ziet hierbij een daling in de algemene cijfers;
- Hecht grote waarde aan de gegevens over de delicten zelf;
- Wil nog een slag maken in de automatisering van hun dashboards; de politiegegevens worden momenteel als excel-bestand aangeleverd, dit zou Geerte graag willen automatiseren;
- Is zelf nog bezig met het ontwikkelen van nieuwe mogelijkheden. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling binnen het thema jeugdgroepen.

Wat adviseert de gemeente Utrecht:

- De gemeente Utrecht moet opnieuw een convenant met de politie opstellen. Geerte is bang dat hiermee bepaalde privacygevoelige informatie niet meer geleverd zal worden. Wederom blijkt het belang van het maken van goede afspraken over de leveringen, wees duidelijk en maar duidelijk welke informatie gedeeld wordt;
- De politiegegevens over de delicten zelf zijn de belangrijkste binnen het hele dashboard;
- Voorspellen aan de hand van gegevens blijkt moeilijk. Zeker bij een delict als woninginbraak. Dat blijkt uit de pogingen om te voorspellen en de controle hierop.

Te leren lessen

Aan de hand van de werkbezoeken bij de gemeenten en de adviezen die zij meegaven aan het Platform IVZ kunnen leerpunten worden vastgesteld. Deze staan hieronder beschreven.

Duidelijke afspraken

Beide gemeenten geven aan dat een de informatie uitwisseling goed geregeld moet worden. Dat dit een lastig proces is blijkt uit het feit dat gemeente Amsterdam aangeeft hier twee jaar over gedaan te hebben, en er binnen gemeente Utrecht een nieuw convenant moet worden afgesloten. Hierbij is Geerte van Rije bang dat ze bepaalde informatie niet meer zullen krijgen.

Proces

Het proces achter de dashboards is net zo belangrijk als de informatie die in het dashboard zit. Zoals de gemeente Amsterdam aangeeft, kan het lang duren voor bepaalde afspraken gemaakt zijn. Door dit proces in goede banen te leiden en hier altijd duidelijkheid bij alle betrokkenen over te scheppen, worden problemen in de toekomst voorkomen.

Verbanden

De gemeente Amsterdam wijst erop dat bij het analyseren van gegevens en trekken van conclusies voorzichtigheid geboden is. Tijdens het koppelen van verschillende gegevens kan het lijken dat er een correlatie ontstaat. Dit houdt niet direct in dat er een causaal verband is. De interpretatie van de analist is hierbij erg belangrijk

Veiligheid

De gemeente Amsterdam benadrukt dat de veiligheid een belangrijk goed is. Hiermee wordt niet alleen bedoeld dat het systeem veilig is, maar ook dat duidelijk is wie het dashboard mag gebruiken en waarvoor het gebruikt mag worden. Daarnaast moet ook de hardware veilig zijn. Zo kan voorkomen worden dat datalekken ontstaan of er gevoelige informatie zoek raakt.

Informatiebronnen

De gemeente Utrecht geeft met betrekking tot misdrijven en overlast aan dat de politiecijfers voor hen de meest belangrijke zijn. Volgens Geerte van Rije zeggen deze cijfers veel over trends en hotspots. Gebaseerd op deze gegevens worden onder andere de flexteams van toezicht en handhaving aangestuurd. Ook de gemeente Amsterdam geeft aan dat de informatie van politie, ambulance en brandweer voor hen de belangrijkste is.

5. Conclusie en aanbevelingen

5.1. Conclusie

In deze paragraaf worden de conclusies uitgewerkt. Deze zijn gebaseerd op de deskresearch en interviews, maar ook op ervaringen die zijn opgedaan tijdens het schrijven van deze scriptie.

Ten eerste is duidelijk geworden dat een dashboard opstellen niet zomaar gedaan is. Het is meer dan geschikte informatie aan elkaar koppelen en kijken wat er gebeurt. Het proces achter een dashboard is misschien nog wel moeilijker dan het selecteren van de relevante factoren en hoe deze factoren te meten zijn. Er moet draagvlak, capaciteit en financiële middelen zijn om een dergelijk dashboard te bouwen.

Ten tweede kan geconcludeerd worden dat betrouwbare data noodzakelijk is. Zonder betrouwbare data kunnen geen analyses worden gedaan, conclusies worden getrokken of een effectieve aanpak worden georganiseerd. Het verkrijgen van betrouwbare informatie moeilijker is dan verwacht. Wanneer weet je dat de verzamelde gegevens compleet en correct zijn?

Ten derde bleek dat de datakwaliteit extreem belangrijk is. Dit kwam naar voren tijdens de sessies met Scamander. Datakwaliteit houdt in dat de gegevens bruikbaar zijn. Er is vooraf nagedacht over een eenduidige manier van registreren en verwerken, zodat de data in een later stadium met elkaar vergeleken en geanalyseerd kan worden. Hieronder valt ook dat er duidelijke definities zijn gesteld. Wordt er van een woninginbraak gesproken wanneer er daadwerkelijk is ingebroken, of al bij een poging daartoe? En hoe zit het een inbraak in de schuur? Zonder deze definities kan de informatie niet met elkaar vergeleken worden omdat onduidelijk is waar men het nou eigenlijk over heeft.

Ten vierde bleken goede afspraken met de partners cruciaal. Dit bleek niet alleen uit de bezoeken aan gemeenten Amsterdam en Utrecht, maar ook uit eigen ervaring. Zo moest er met de politie een convenant volgens artikel 20 WPG worden afgesloten om levering van informatie vast te stellen. Dit heeft het platform IVZ met verschillende partijen al gedaan, maar uit het bezoek aan Amsterdam bleek dat dit ook meerdere jaren kan duren. Zonder heldere afspraken kan het project tegen problemen aan lopen.

Ten vijfde wordt geconcludeerd dat de politiegegevens voor dit dashboard de belangrijkste zijn. Zelfs zonder toevoeging van andere informatie zouden hier al nieuwe inzichten kunnen worden gehaald door te kijken naar trends in tijd, seizoenen en locaties. Ze vormen de basis van het dashboard en zonder deze gegevens zeggen de overige factoren niks. Aan de hand van de politiecijfers kan in het dashboard zichtbaar gemaakt worden hoe de woninginbraken zich over regio Twente verspreiden. Hiermee ontstaat inzicht in de hotspots binnen regio Twente. Met dit inzicht zou al een deel van de doelstelling van het Platform IVZ bereikt zijn, namelijk het krijgen van inzicht in de woninginbraken.

Als zesde conclusie bleek dat er veel factoren invloed kunnen hebben op woninginbraken. Aan de hand van deskresearch en interviews zijn een aantal factoren geselecteerd. Een voorbeeld van deze factoren zijn woningkenmerken, de sociale cohesie en het veiligheidsbewustzijn van mensen. De vraag die hierop volgt is hoe deze factoren meetbaar te maken zijn. Het meetbaar maken van de geselecteerde factoren is niet altijd even eenvoudig. Er moet worden gezocht naar betrouwbare informatie die de factoren meetbaar maken. Hierbij zijn in dit onderzoek een aantal informatiebronnen vastgesteld. Dit zijn de volgende:

- Veiligheidsmonitor Twente;
- Gemeentelijke gegevens;
- Centraal Bureau voor Statistiek (CBS);
- Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)
- Inventarisaties van het Platform IVZ.

5.2. Aanbevelingen

Op basis van dit onderzoek worden een aantal aanbevelingen worden gedaan met betrekking tot de invulling van het dashboard woninginbraken. Deze aanbevelingen richten zich niet alleen tot de op te nemen data, maar ook op het proces rondom het opzetten van een dergelijk dashboard.

De eerste aanbeveling is de volgende; Neem de aanbevolen factoren en informatiebronnen op in het dashboard woninginbraken. Zoals bij de conclusie aangegeven zijn de politiegegevens op zich al erg waardevol, maar gezien de doelstelling van het Platform IVZ moet hier meer informatie aan gekoppeld worden. Door deze koppeling te maken kunnen er meer inzichten ontstaan die het Platform IVZ helpen in het organiseren van een effectieve informatiegestuurd aanpak woninginbraken.

De tweede aanbeveling richt zich op de mogelijkheid om nieuwe factoren toe te voegen. Blijf de factoren in het dashboard evalueren en durf nieuwe factoren toe te voegen wanneer dit nodig is. Tijdens de pilot en het gebruik van het dashboard kunnen nieuwe inzichten ontstaan. Vanuit nieuwe inzichten ontstaan vaak ook nieuwe vragen. Blijf kritisch en kijk of er aan de hand van deze vragen nieuwe factoren moeten worden ingevoerd in het dashboard. Sta open om nieuwe factoren te onderzoeken en deze eventueel toe te voegen in het dashboard. Ook kan naar aanleiding van de ontwikkeling van woninginbraken nieuwe informatie nodig zijn. Wanneer een bepaalde type woning of omgeving ineens populairder lijkt te worden kan dit komen door nieuwe ontwikkeling. Een voorbeeld hiervan zou technische ontwikkelingen in de gereedschappen kunnen zijn. Dit kan bijvoorbeeld als gevolg hebben dat de veiligheidsmaatregelen vanuit het bouwbesluit 1999 niet meer het gewenste effect hebben. Om hier inzicht in te houden kan aan de hand van dergelijke ontwikkelingen in een later stadium worden besloten nog andere factoren toe te voegen.

De derde aanbeveling is het tegenovergestelde van de tweede. Ook hierbij geldt dat een regelmatige evaluatie van de factoren aanbevolen wordt. In dit geval om factoren te verwijderen wanneer dit nodig is. Door ontwikkelingen in de maatschappij of 'inbrekersland' kunnen bepaalde factoren minder invloed krijgen. Blijf kritisch kijken naar de factoren die al in het dashboard zitten en durf als het nodig is factoren te verwijderen uit het dashboard.

De vierde aanbeveling richt zich op de datakwaliteit. Zorg dat de data die wordt opgenomen in het dashboard van goede kwaliteit is. In de conclusie werd al duidelijk dat er zonder goede datakwaliteit, geen volledig beeld van een situatie kan ontstaan. Slechte, incomplete of onduidelijk gedefinieerde registraties geven een vertekend beeld. Zorg dat voordat de data verzameld wordt al duidelijk is wat je precies wilt meten, en of dat ook gemeten wordt aan de hand van de informatie die je gebruikt. Blijkt dit niet zo te zijn? Probeer dan aanvullingen of andere bronnen te vinden.

De vijfde aanbeveling gaat over de interpretatie van de inzichten die het dashboard biedt. Zorg dat degene die met het dashboard werkt, analyses en inzichten die het geeft, goed kan interpreteren. Gemeente Amsterdam gaf dit ook aan. De gegevens in het dashboard en de inzichten die deze bieden kunnen perfect van kwaliteit zijn, de uiteindelijke uitkomst en meerwaarde hiervan ligt uiteindelijk bij degene die dit moet interpreteren. Wordt de informatie of het inzicht dat het dashboard biedt verkeerd geïnterpreteerd, dan wordt de doelstelling niet behaald. Een belangrijke partner die bij deze interpretatie en analyse kan helpen is het Kennispunt Twente. Wanneer het lijkt dat er een correlatie is tussen een factor en de woninginbraken, kan het Kennispunt Twente worden gevraagd om verder te onderzoeken of er ook een causaal verband bestaat. Maak dan ook gebruik van deze mogelijkheid wanneer dit nodig is.

De zesde aanbeveling gaat over de afspraken met partners en leveranciers. Maak duidelijke afspraken met partners en leveranciers. Zoals in de vierde aanbeveling staat aangegeven is het van belang dat de datakwaliteit goed is. Daarnaast moet helder zijn wie verantwoordelijk is voor de aanlevering van data. Met welke regelmaat gebeurt dit? Hoe worden de gegevens aangeleverd? Wat moet er in deze gegevens staan zodat ze meerwaarde hebben? Dit zijn belangrijke punten die voor partners en leveranciers van informatie duidelijk moeten zijn om misverstanden te voorkomen.

De laatste aanbeveling richt zich op de veiligheid van het systeem. Zorg dat het dashboard zowel op ICT-gebied veilig is en het niet gehackt kan worden. Zorg ook voor de organisatorische veiligheid. Wie mag met het dashboard werken en wie niet? Welke informatie is inzichtelijk en hoe mag deze gedeeld worden? Bij de gemeente Amsterdam en tijdens de sessies met Scamander werd duidelijk hoe belangrijk dit is. Er wordt gewerkt met gevoelige informatie zoals de inbraakgegevens. Hier moet zorgvuldig mee omgegaan worden. Zorg dat alleen bevoegden bij deze gegevens kunnen komen en hiermee kunnen werken. Tijdens de pilot van het dashboard zijn hierover duidelijke regels opgesteld. Blijf deze regels houden en wanneer nodig aanscherpen om dit aspect goed af te dekken.

Bibliography

- Bernasco, W. (2007). Is woninginbraak besmettelijk? *Tijdschrift voor criminologie*(49), 127 - 152.
- Bowers, K. &. (2004). Domestic burglary repeats and space-time clusters: the dimensions of Risk. *European Journal of criminology*(2), 67 - 92.
- CBS. (2016). *Kercijfers wijken en buurten*. Opgeroepen op februari 28, 2017, van Centrum Bureau voor de Statistiek:
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83487NED&D1=0,3,40-42,85,88,90&D2=a&HDR=T&STB=G1&VW=T>
- CBS. (2016, maart 1). *Veiligheidsmonitor 2015 vragenlijst*. Opgeroepen op december 20, 2016, van Centraal Bureau voor de Statistiek:
<https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2016/09/veiligheidsmonitor-2015-vragenlijst>
- CCV. (2010, februari). Secondant #1. 1, p. 10.
- Cohen & Felson. (1979). *Social Change and Crime Rate Trends : A Routine Activity Approach*.
- Crowe, T. (2000). *Crime prevention through invironmental design: application of architectural Design and space management concepts*.
- Dijk, J. v. (2012). Deuren op slot. Naar een verklaring voor de internationale daling van criminaliteit. *Justitiële verkenningen*, 7.
- Fields, S. (1992). The Effect of Temperature on Crime. *British Journal of Criminology*(32), 340 - 351.
- GBTwente. (n.b.). *Waardering onroerende zaken*. Opgeroepen op februari 28, 2017, van Gemeente Belastingkantoor Twente:
<https://www.gbtwente.nl/index.php?page=products§ion=wet-woz>
- Gemeente Almere. (sd). *Gemeente Almere veiligheidsinformatiesysteem*. Opgeroepen op 11 2016, 16, van
https://www.youtube.com/watch?v=6L6_yY4W6-8
- Jacob, B. L. (2007). The Dynamics of Criminal Behavior: Evidence from Weather Shocks. *Journal of Human Resources*(42).
- Lindeman, N. R. (2005, november). *Dictaat kwalitatief onderzoek*. Opgeroepen op februari 28, 2017, van
[http://www.cs.ru.nl/~tomh/onderwijs/om2%20\(2005\)/om2_files/syllabus/kwalitatief.pdf](http://www.cs.ru.nl/~tomh/onderwijs/om2%20(2005)/om2_files/syllabus/kwalitatief.pdf)
- Luykx, W. B. (2002). De ruimtelijke spreiding van woninginbraak. *Tijdschrift voor de criminologie*, 3, 231 - 246.
- Magazine kinggemeenten. (2016, 5). *Data en gemeenten*. Opgehaald van Magazine kinggemeenten
- McKay, S. &. (1942). *Juvenile Delinquency and Urban Areas*. University of Chicago. Chicago: University of Chicago Press.
- Politie. (2016). *Cijfers woninginbraken*.
- Politie Nederland. (2012). *Woningcriminaliteit, verslag van een onderzoek voor het nationaal dreigingsbeeld 2012*. Politie Nederland.
- Provincie Overijssel. (2016, april 22). *Leegstandsmonitor Overijssel*. Opgeroepen op december 20, 2015, van Provincie Overijssel:
<http://www.overijssel.nl/over-overijssel/cijfers-kaarten/economie/leegstandsmonitor-0/>
- Pyle, D. &. (2009). CRIME AND THE BUSINESS CYCLE IN POST-WAR BRITAIN. 34, 339 - 357.
- Rije, G. v. (2015, 05 22). *Data gedreven sturing & veiligheid*. Opgeroepen op 11 2, 2016, van <https://vng.nl/files/vng/20150522-presentatie-ten-rije-big-data.pptx>
- SVOB. (n.b.). *Stichting Veilig Ontwerp en Beheer*. Opgeroepen op 11 6, 2016, van
<http://www.veilig-ontwerp-beheer.nl/theorie>
- Tilburg University. (2015). *Effect van het WhatsApp-project in Tilburg op het aantal woninginbraken – een evaluatie*. Tilburg University , Tilburg.
- Tilley, T. &. (2011). The effectiveness of vehicle security devices and their role in the crime drop. *Criminology and Criminal Justice, An International Journal*, 13, 21 - 35.
- Townsley, M. H. (2003). Infectious burglaries: A test of the near repeat hypothesis. *British Journal of Criminology*(43), 615 - 633.
- Tseloni, A. T. (2014). The Effectiveness of Burglary Security Devices. *Security Journal*, 1 - 19.

- Van de Kemp, E. P. (2010). *Besmettelijkheid van woninginbraak*. Vrije universiteit Amsterdam, Faculteit van Rechtsgeleerdheid, Amsterdam.
- Veiligheidsmonitor Twente. (2015). Ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Veiligheidsmonitor Twente. (2015). Ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Veiligheidsmonitor Twente. (2015). Ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Veiligheidsmonitor Twente. (2015). Ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Verhoeven, N. (2011). *Wat is onderzoek?*
- Verhoeven, N. (2011). *Wat is onderzoek?*
- Vollaard. (2009). *Veelbelovende verklaringen voor de daling van de criminaliteit na 2002*.
- Wilson & Kelling. (1982, March). Broken windows: The Police and Neighborhood Safety. *Atlantic Monthly*, 29-38.
- WODC. (2015). *Onverklaard slachtofferschap van woninginbraken*. WODC.

Bijlagen

Bijlage 1 operationaliseringsschema

	Onderzoeksvraag	Eenheden	Variabelen	Instrumenten	vraag nummer
1	Welke informatie is noodzakelijk om met het dashboard een inzicht te geven in de factoren van woninginbraken binnen de regio Twente?	• Gelegenheidstheorie; • Broken-window theorie; • CEPTD; • Doorgenomen literatuur over woninginbraken; • Expert(s) van politie; A. Voortman & K. Yildirim • Expert(s) van verzekeraars; E. Horssius & P. Westerik • (oud) inbreker; E. Jansen.	• Factoren volgens theorie; • Factoren volgens deskresearch • Factoren volgens experts.	• Desresearch; • Interviews.	• Interview schade-experts; 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12 • Interview E. Jansen; 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 • Interview politie; 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
2	Hoe is de aanbevolen informatie te verkrijgen zodat deze gebruikt kan worden in het dashboard?	• factoren uit onderzoeksvraag 1	• Informatie over factoren; • Informatiebronnen.	Deskresearch	-
3	Hoe zijn de pilots van andere gemeenten ingericht en wat kan het Platform IVZ leren?	• Dashboard gemeente Amsterdam • Dashboard gemeente Utrecht	• Gebruikte informatie dashboards gemeenten; • (omgevings-)factoren in dashboards gemeenten; • Ervaring uit de gemeente.	Werkbezoek aan gemeenten	-

Bijlage 2 interviewvragen en transcript contra schade expert E. Horssius

Vraag	Antwoord	Eenheden	Variabele:
1	<i>Wat is uw functie bij Krantz & Polak?</i>		
	Ik ben schadebehandelaar / schade-expert bij Krantz en Polak. En mijn werk is om gedupeerde verzekerden, in die combinatie, een gedupeerde en een verzekerde, bij te staan in het krijgen van zijn redelijke schadevergoeding.	-	
2	<i>Welke werkzaamheid komen hier bij kijken?</i>		
	Het verzorgen van een redelijke schadevergoeding voor de gedupeerde verzekerde	-	
3	<i>Tijdens uw werk heeft u vermoedelijk te maken met veel verschillende soorten schades, horen schades door woninginbraken hier ook bij?</i>		
	Ja, ik denk dat mensen die ons inschakelen die selecteren op basis van de grootte van hun schade. En dan heb je bij een brand al gauw een grotere schade dan bij een inbraak. Mensen / gedupeerde schakelen ons niet in als hun iPhone gestolen is nadat het glas van de voordeur is ingetikt. Dat vinden ze de moeite niet waard. Maar mensen schakelen ons wel als ze het idee hebben dat ze 10.000 euro schade hebben en ze krijgen maar 3000 of 4000.	-	
4	<i>Waarom besluiten mensen u of uw collega's in te schakelen na een woninginbraak?</i>		
	Dit ligt aan je eigen idee van geld. De ene neemt genoeg wanneer hij 10.000 euro te kort komt en de ander vecht zich dood voor 150 euro. Ik zou zeggen dat onze schades over het algemeen 6000 euro of hoger zijn en men denkt dit ook te kort te komen. Alles daar onder meldt zich in de praktijk niet, misschien wel door een oom te laten bellen of een tussenpersoon te laten bellen, maar meldt zich niet bij ons.	-	-
5	<i>De politie stelt in het dreigingsbeeld 2012 dat 80% van de woninginbraken gelegenheidsdaden zijn, bent u het hier mee eens? Waarom wel / niet?</i>		

	Ja, ik kan eerlijk zeggen dat ik in mijn praktijk, maar dat komt ook doordat ik fragmentarisch ingeschakeld word, ik krijg geen algemeen beeld van 'georganiseerde' inbraken. Ik heb altijd heel snel het idee; er is iemand naar binnen gegaan en die heeft pech of mazzel gehad. De ene keer breken ze in en dan hoor ik wat er weg is gehaald en denk ik: goh, hoe kun je dat er aan de buitenkant nou vanaf zien; als je nou in een appartement inbreekt verwacht je dan 30.000 euro contanten te vinden? Ik niet, maar dat wordt dan gestolen. Er worden ook wel eens 2 rolexen gestolen uit een dergelijke appartement. Het komt op mij altijd over als; de dief (dieven) hebben mazzel gehad. Ik leid het vooral af, <u>dat het gelegenheidsdieven zijn, aan de schade die ze over het algemeen veroorzaken om binnen te komen</u>. Ik denk dat als je er in gaat bekwaren en het wordt langzaam aan je vak. Dan hoeft je niet een hele ruit uit de sponning te slaan, dan hoeft je niet enorm veel sporen achter te laten en te vergeefse pogingen hoeft te doen om ergens binnen te komen	Toetsing literatuuronderzoek / modus operandi	Gelegenheidsdieven --> herleid door de modus operand
6	<i>U komt tijdens uw werk verschillende inbraakmethoden tegen. Welke methode ziet u het meest in de praktijk?</i>		
	Ik zie <u>rijp, groen en rot</u>. Van een in <u>elkaar geslagen achterrait</u>, met een klink een raam of <u>de achterdeur openmaken</u>. Volledig weggebroken sponningen of deur-gedeeltes. Ik zie <u>zelden</u> inbraken met een 'poolse sleutel' of <u>een klopsleutel of volgens de Bulgaarse methode, dus vrij netjes</u>. Ik zie het over het algemeen met <u>vrij grof geweld gebeuren</u>. En dat duidt ook op een onhandige buurtbewoner, een onbekwame dader.	Modus operandi / toetsing literatuuronderzoek	1. Geen 'populaire' modus operandi 2. weinig 'nette' inbraken zoals; poolse sleutel of bulgaarse methode 3. schade duidt op onbekwame dader
7	<i>In verschillende onderzoeken wordt gesteld dat factoren als woning-kenmerken (bijv. bouwjaar en WOZ-waarde), de locatie en de mate van sociale controle, factoren zijn waar inbrekers rekening mee houden. Wat denkt u van deze stelling?</i>		

	Ja, ik mis daarin zelf het overzicht. Omdat een hele nette vrijstaande woning, een miljoenenpand. Daarvan zijn er niet al te veel. Dus dat daar ingebroken wordt is al minder dan in de 50 keer zo veel huurwoningen of sociale woningbouw. Nog even los van het feit dat ik denk dat je als inbreker wel heel dom moet zijn om niet te denken dat verzekeraars van <u>dure woningen geen eisen stellen aan de beveiliging ervan</u>. En dat schrikt af. De buit zal hier wel hoger zijn, maar de pakkans is ook veel groter omdat er zichtbare en onzichtbare maatregelen zijn genomen. Ik kan me voorstellen dat er een voorkeur is voor 'low-profile' woningen waarvan je weet dat de bewoner elke ochtend met een grote BMW wegrijdt. Ik kan me er wel iets bij voorstellen dat daarom bepaalde prijksklassen populairder zijn dan andere. Ik mis het overzicht om een definitieve ja of nee te zeggen, maar ik kan wel stellen dat dieven over het algemeen risicomijdend zijn waardoor de top van de <u>prijksklassen buiten beeld blijft</u>. Ik kom over vooral bij de 'normale' arbeiders en middenklasse woningen. De tweeverdieners, de gezinnen.	(omgevings-)factoren	1. Duurdere woningen schrikken af door mogelijke beveiliging 2. 'low-profile' woningen populairder 3. Risiicomijdend gedrag van inbrekers laat bovenste klasse buiten beeld. 4. Voornaamste doelgroepen 'normale' arbeiders en middenklasse woningen
8	<i>Zijn er nog andere factoren waar inbrekers volgens u rekening mee houden wanneer het gaat om het kiezen van hun doelwit?</i>		
	Je noemde het zelf al, de mate van <u>sociale controle</u>. Daarom zie ik een inbraak eerder op de bovenste verdieping van een galerij plaatsvinden dan in het midden. Puur vanwege het verkeer. Dat op de bovenste verdieping natuurlijk minder is dan op de onderste. Datzelfde geldt natuurlijk voor de begane grond. Als er een <u>achtertuint</u> aanwezig is, is dit veel aantrekkelijker om via daar in te breken dan op een andere manier. <u>Schuttingen</u> bieden bijv. een hele hoge mate van privacy. Ze schermen de gehele tuin af en dit maakt hen kwetsbaar doordat wanneer de inbreker over deze schutting klimt, ze vervolgens vrij spel hebben.	1. Sociale (omgevings-)factoren	1. Angst om te 1. Sociale controle erg belangrijk 2. Zichtbaarheid erg belangrijk (tuinen met schuttingen slecht)
9	<i>Verzekeringsmaatschappijen berekenen een risicokans wanneer iemand een inboedelverzekering afsluit. Hierbij wordt bijvoorbeeld de stad waar diegene woont meegewogen. Ze zijn echter heel schuw in het blootgeven van deze indicatoren. Wat denkt u dat verder mogelijke factoren zijn waar de verzekering naar kijkt?</i>		
	Zij zullen angst hebben dat ze worden weggezet als 'etnisch profilerende' organisatie. Dus <u>postcodes</u> in bijvoorbeeld bepaalde wijken in Utrecht zoals Overvecht en Kanaleneiland, die zijn vergeven van de een bepaalde <u>etnische groep</u>. Als het daar dan raak is, is het ook gelijk raak voor 40.000 euro. Het is nooit voor 3000 euro. Ze zullen bang zijn dat jij in een verslag zet dat in hun 'receptenboekje' dat een bepaalde postcode eigenlijk staat "daar moeten we niet zijn". Ik geef je een aantal contacten waarbij je zou kunnen proberen hier een antwoord op te krijgen.	(omgevings-)factoren volgens verzekeraars	1. Angst om te 'profilieren' 2. Etnische groepen met meer problemen

10	Het platform IVZ wil door middel van een dashboard beter inzicht krijgen in de woninginbraken in de regio Twente. Welke informatie adviseert u om hier in te gebruiken?		
	Kijkend vanuit mijn eigen vak zou ik een soort van indicatie willen hebben wat materiele schade al met zich meebrengt, alleen al om binnen te komen. Los van het feit dat als mensen binnen zijn geweest en ze nemen een sleutelbos mee, dan moet je naar mijn smaak, ook de nieuwe sleutels en sloten vergoeden. Daarnaast heb ik het idee dat <u>zichtbaar maken van sociale controle</u> , doormiddel van bijvoorbeeld <u>waarschuwingsborden</u> voor whatsapp-groepen, een erg goed idee is. Dit is echter moeilijk te meten. Verder heb ik vanuit mijn beroep en mijn beeld geen andere dingen die ik inzichtelijk zou willen hebben. Voornamelijk omdat mijn werk inhoudelijk bezig gaat met slecht-opgeloste schades. Ik kijk meer naar "kan deze gedupeerde er nog 1000 euro bij krijgen omdat er een punt of komma in de polis niet goed staat". Voor de preventie kun je beter iemand van de verzekering zelf hebben.	(omgevings-)factoren / toetsing literatuur	1. Zichtbaar maken / waarschuwen voor sociale controle
11	Heeft u nog andere tips die u kunt meegeven vanuit uw ervaring als schade-expert?		
	Als je slachtoffer bent van een inbraak heb je materiële schade. En om die schade niet groter te maken dan dat ie al is, adviseer ik om na te gaan wat je kunt om bij de schadevergoeding van de verzekeraar niet ook nog eens 'bestolen' wordt.	* tips onbruikbaar voor dashboard. Te gericht op de vergoedingen van verzekeraars	-
12	Komt u ook wel een meerdere malen op een adres na een woninginbraak?		
	<u>Ja, en vaker dan dat je eigenlijk zou aannemen.</u> En dan dus ook de manier van entree (<u>Modus Operandi</u>) exact hetzelfde. Dit biedt weer ondersteuning voor de gelegenheidsdief. Je verandert misschien iets van patroon, maar zeker niet wezenlijk. Als het bijvoorbeeld gaat om je werk en <u>werktijden</u> , val je na een week weer in het <u>oude stramien</u> . Daarnaast <u>koopt een slachtoffer dingen terug</u> , die zijn nog <u>nieuw</u> . Als een dader dan oorspronkelijk al voor 20.000 euro heeft gestolen dan denkt hij; ' <u>dat beviel prima, weinig risico en ik ben er handig in geworden</u> . Ik weet <u>waar ik nu moet kijken</u> .' En dan zie je toch weer <u>hetzelfde bezoekje</u> .	1. Bevestigd herhaald Toetsing literatuuronderzoek / modus operandi	1. Bevestigd herhaald Slachtoffer-schap 2. Modus Operandi belangrijk in bepalen herhaald slachtoffer-schap 3. Gelegenheidsdief 4. Leervermogen dader

Bijlage 3 interviewvragen en transcript schade expert ASR P. Westerik

Vraag	Antwoord	Eenheden	Variabelen
1	<i>Wat is uw functie binnen ASR?</i>		
	Ik ben senior schade expert bij ASR	-	
2	<i>Welke werkzaamheden komen hier bij kijken?</i>		
	Als senior schade expert mag je de wat grotere schades behandelen. Ik treed bij grotere schades op met andere collega's en daarin begeleid ik het proces en het verwachtingspatroon van de klanten. Daarnaast onderzoek ik de situatie en breng ik deze in kaart. Vervolgens vertel ik de mensen wat ze kunnen verwachten en moeten doen. Daarnaast doen ik ook aan dossiercontrole. Wij controleren onze medewerkers door steekproefsgewijs zaken nogmaals te bekijken.	-	
3	<i>Tijdens u werk heeft u te vermoedelijk te maken met veel verschillende soorten schades, hoort woninginbraak hier ook bij?</i>		
	Ja, in mijn functie doe ik de grotere diefstalschades. Daar zit een onderscheid in. De grens ligt voor ons formeel op 25.000 euro. Maar als er een diefstal is van 10.000 / 15.000 euro dan doen wij die als senior ook wel omdat deze vrij bewerkelijk kunnen zijn.	-	
4	<i>Wanneer wordt besloten om u in te schakelen na een woninginbraak?</i>		
	Formeel is deze grens 25.000 euro doordat ik senior ben. In de praktijk pak ik echter ook inbraken vanaf 10.000 / 15.000 euro op.	-	
5	<i>U komt tijdens uw werk verschillende inbraakmethoden tegen. Welke methode ziet u het meest regelmatig in de praktijk?</i>		

	Het valt mij op dat men toch ook <u>thermopane-ruiten</u> is gaan <u>ingooien</u>. Vroeger werd hiervan gezegd dat het te veel lawaai zou maken en daarom het als veiliger werd beschouwd. Maar ik merk toch wel een kleine stijging, omdat <u>sloten beter</u> worden en <u>meer moeite kosten</u>, pakken daders toch gemakkelijker een stoeptegél. Daarnaast kom ik <u>insluipingen</u> bij ouderen regelmatig tegen, waarbij ze met een <u>smoes</u> binnenkomen en de pinpas meenemen. Wat ik ook al een aantal keer ben tegengekomen is dat iemand in een buurt rondloopt met een <u>hondenriem</u> en dan staan ze in een keer in de tuin en als je ze ziet hebben ze het verhaaltje van een ‘verloren hond’ klaarstaan.	Modus operandi / Toetsing literatuuronderzoek (type dader)	1. meer schade bij inbraak doordat sloten e.d. beter worden 2. insluipen --> met smoes
6	<i>De politie stelt in het dreigingsbeeld 2012 dat 80% van de inbraken gelegenheidsdaden zijn, bent u het hier mee eens? Waaruit concludeert u dat?</i>		
	Ja, hier kan ik me in vinden. Heel veel mensen zeggen dat ze in de gaten zijn gehouden. Het is echter helemaal niet moeilijk om in te breken. Als je met z’n tweeën op pad bent en komt bij een woning dan kan de ene naar achter gaan en de ander vanaf de voorkant kijken om vervolgens met een telefoontje te communiceren.	Toetsing literatuuronderzoek (type dader)	1. Gelegenheidsinbreker
7	<i>In verschillende onderzoeken wordt gesteld dat o.a. bouwjaar, WOZ en type woning (hoek, vrijstaand etc.) factoren zijn waar inbrekers rekening mee houden. Wat denkt u hier over?</i>		
	Over het algemeen is bij een <u>hoekwoning</u> makkelijker in te breken dan bij een tussenwoning. Er zijn vaak al <u>3 kanten</u> van waar je het kan benaderen. Je kan over het garage-dak heen of de <u>containers</u> staan aan de <u>zijkant</u> waardoor het klimmen makkelijker wordt. Dat scheelt al ten aanzien van een tussenwoning, zeker als daar geen uitbouw is. In de praktijk hoor ik heel vaak; “<u>de burens hebben het wel gehoord, maar niet gereageerd</u>.” Ik spreek weinig mensen waarbij de burens de inbrekers hebben verjaagd. Het blijkt dus dat we redelijk op een eiland leven met z’n elkaar zonder door te hebben wat er om eens heen gebeurt. Ook kan het enerzijds wat angst zijn, of anderzijds een stukje ‘goedpraten’ door te denken “oh de buurman praat weer wat harder” of “zijn ze weer aan het schreeuwen”. Men ziet niet snel reden om er heen te gaan of in te grijpen.	Woningkenmerken / (omgevings-)factoren	1. hoekwoningen lijken populairder door meer toegangsmogelijkheid en 2. Waakzaamheid burens onvoldoende

8	Zijn er nog andere factoren waar inbrekers volgens u rekening mee houden wanneer het gaat om het kiezen van hun doelwit?		
	Naar mijn idee gebeuren veel inbraken in de <u>'twilight zone'</u> tussen 17:00 en 19:00 uur. Mensen komen thuis van werk en gaan weg voor recreatie en sporten, daar wordt ook relatief veel ingebroken. Dit heeft een <u>sociaal aspect</u> want mensen <u>willen weg en zijn dan druk bezig</u> en letten niet op die vent die door de buurt heen loopt. Weersomstandigheden spreken ook mee, ik ervaar vaak dat naarmate het donkerder wordt er meer inbraken zijn. Zo hebben we een vak-grapje dat rond de <u>feestdagen</u> de inbrekers ook cadeautjes voor hun kinderen moeten halen. Dan hebben we ook veel meer inbraken. Ook rond de kerst, als mensen weg zijn, dan weet ook een <u>inbreker dat men langere periode weg is</u>. Zomers is men bijvoorbeeld ook meer buiten, ik merk aan mezelf bijvoorbeeld dat ik in de zomer meer interactie heb met m'n burens. Zomers is de <u>sociale controle groter</u>, in de winter is iedereen binnen.	(Omgevings-)factoren:	1. Populair tijdstip tussen 17:00 en 19:00 2. Seizoensgebonden (donkere dagen) 3. Feestdagen / vakanties: perioden waarin men langer weg is. 4. Zomers meer sociale controle.
9	Verzekeringsmaatschappijen berekenen een risicokans wanneer iemand een inboedelverzekering afsluit. Hierbij wordt bijvoorbeeld de stad waar diegene woont meegewogen. Wat denkt u dat verder mogelijke factoren zijn waar de verzekering naar kijkt?		
	Niemand zal erkennen dat zoiets er officieel is. Het mag officieel niet. Je moet een soort <u>risico-model</u> maken en dat is gebaseerd op iets. Wij hebben niet echt een systeem daar voor. Vroeger wel, dan waren er een aantal buurten met bijvoorbeeld woonwagenvelden en dat soort zaken waarbij het risico groter leek. Je kijkt wel naar wat voor woning iemand heeft, als een woning duurder wordt heeft dit invloed. En natuurlijk ook naar de inboedel. Er is altijd één "<u>familie Jansen</u>" waarop je <u>berekeningen</u> gaat maken. Een hoekwoning, twee kinderen en een Opel Kadet voor de deur. En al <u>het andere zijn alleen maar afwijkingen</u>. Vanuit daar ga je premie berekenen. Wat zijn de <u>historische cijfers</u>? Hoe wordt het beter en hoe wordt het slechter? Dus de waarde, de <u>aantrekkelijkheid</u> van de <u>goederen</u> bepaald dan de premie. Voor auto's geldt echter wel zo'n systeem.	(omgevings-)factoren	* volgens P. Westerik beschikken de verzekeringsmaatschappijen officieel niet over een dergelijk systeem. Wel wordt gekeken naar o.a. de WOZ-waarde, gezinssamenstelling en de te verzekeren inboedel.

10	<i>Herhaald slachtofferschap is een vrij bekend begrip wanneer het gaat om woninginbraak. Komt u in de praktijk wel eens meerdere keren op één adres omdat iemand nogmaals slachtoffer is geworden?</i>		
	Ik doe dit nu zo'n <u>27 jaar</u> en ik ben nog maar <u>twee maal</u> op <u>hetzelfde adres</u> geweest. Bij bedrijven is dit anders, daar komt het nog wel eens voor, maar bij particulieren zie ik dat eigenlijk vrijwel nooit. Dit zou kunnen komen doordat de <u>sociale controle groeit</u> en mensen <u>maatregelen nemen om herhaling te voorkomen</u> . De burendoen dat over het algemeen ook wanneer ze horen dat er bij Harry en Sjon is ingebroken. In de <u>directe omgeving worden maatregelen genomen</u> .	Toetsing literatuuronderzoek	1. Volgens P. Westerik bestaat er niet zoiets als herhaald slachtofferschap. Dit komt door de groei van sociale controle en genomen maatregelen na een eerste inbraak
11	<i>Het platform IVZ wil doormiddel van een dashboard beter inzicht krijgen in de woninginbraken in de regio Twente. Wat zou u adviseren om mee te nemen in dit dashboard?</i>		
	Kijk eens aan de andere kant, <u>wat nemen ze nou mee?</u> Ik geloof dat dat niet heel goed in beeld is. Waar gaat een inbreker nou op af? Gaat ie voor de laptop, voor de tv? Gaat ie voor de sieraden of voor het geld? Je zou kunnen stellen dat de <u>beteren buurten meer sieraden</u> en <u>armere buurten meer contact geld</u> hebben liggen. Dat valt mij altijd op. Die hebben veel meer contanten want die hebben minder vertrouwen in de bank. En zou je in dat kader nog wat meer aan preventie kunnen doen? Voorbeeldje: carjacking. Ik woon in een woonwijk waar we allemaal een kookeiland hebben, is allemaal aan de voorkant van het huis. Ik gooi de sleutels 's avonds op het kookeiland en weg. Dus wat gebeurt er nou bij inbraken, men breekt in en neemt de sleutels mee zodat ze de auto mee kunnen nemen. Tegelijkertijd zeg ik ook; "niet je sleutel mee naar boven nemen, als je echt een leuke auto hebt komen ze die daar ook wel halen." Wat ik vaak zie is dat ze toch <u>geld en sieraden</u> en wat computerapparatuur <u>meenemen</u> . Bij de <u>grensplaatsen</u> , waar Polen en Roemenen nog wel eens <u>inbreken</u> , worden ook wat meer <u>lucegoederen</u> als een <u>broodrooster</u> en een <u>staafmixer</u> meegenomen. Die kunnen de daders zelf gebruiken in plaats van verkopen.	Modus Operandi / toetsing literatuur (type dader)	1. kijk naar de buit, wat zegt dit over de daders. 2. Beter buurten --> sieraden en dergelijke 3. Armere buurten --> contant geld 4. Buit zegt wat over daders
12	<i>Heeft u nog andere tip die u kunt meegeven vanuit uw ervaring als schade-expert?</i>		

	Die herhaalfactor zie ik niet, ik doe dit 27 jaar en kan wel redelijk terug kijken. Ik denk ook niet dat de aanwezigheid van een hond invloed heeft. <u>Het is een beetje survival of the fittest, hoe sterker jouw huis is hoe minder de kans op inbraak.</u> Aan de andere kant kan wel gesteld worden dat de woningen in een <u>betere wijk beter beveiligd zijn</u>, maar aan de andere kant ervaar ik de <u>sociale controle als minder</u>. Er kan wel een buurt-app zijn maar als daar 2 personen in zitten heeft het nog weinig zin. Ik denk dat in sociaal zwakkere de bewegingen van elkaar veel meer bekend zijn. Misschien is het ook wel alles door elkaar heen.	(omgevings-)factoren	1. maatregelen aan woning zelf werken beter dan bijvoorbeeld een hond. 2. Hoe beter jouw huis, hoe kleiner de kans 3. sociale contole in 'betere' wijken is minder. O.a. doordat men overdag allemaal werkt. 4. Sociaal zwakkere klasse weet meer van elkaar.
--	--	--------------------------	---

Bijlage 4 interviewvragen en transcript oud-inbreker en preventieadviseur E. Jansen

Vraag	Antwoord	Eenheden	Variabelen:
1	<i>Wat is uw huidige functie binnen de stichting preventie en veiligheid?</i>		
	Ik werk niet meer bij de stichting. In juli zijn ze gestopt met de stichting omdat, de eigenaar 4 BV's heeft en er één moet laten vallen, en dat was deze stichting. Toen ben ik per 1 juli bij Pieter Coaching gaan werken. Hier moet ik helaas per 1 februari ook stoppen, omdat ik te duur ben. Binnenkort ga ik voor mezelf beginnen, ik zie een erg aantrekkelijke markt voor me.	-	
2	<i>U geeft in een interview op nu.nl aan dat er 2 type inbrekers zijn. De gelegenheidsinbreker en de professionele inbreker. Dit onderscheid wordt in dit onderzoek ook gemaakt. Kunt u beschrijven hoe beide type daders hun doelwit selecteren en wat hier volgens u het verschil in is?</i>		
	Gelegenheidsinbreker die <u>lopen gewoon een wijk binnen</u> en <u>maken op dat moment pas de keuze</u> dat ze gaan inbreken. Professionele inbrekers <u>letten meer op, waar zit genoeg geld?</u> Daar nemen ze tijd voor. <u>Ze bekeken wanneer de bewoners weg zijn</u> en hoe de rest van de wijk is. De gelegenheidsinbreker <u>ziet een kans</u> en maakt <u>direct de keuze</u> . Die weten vooraf ook niet of er geld in zit, maar ze maken op dat moment direct de keuze.	1. Type dader	Gelegenheidsinbreker
3	<i>Waarop letten gelegenheidsinbrekers volgens u op tijdens het selecteren van een doelwit?</i>		
	Die let op <u>vluchtroutes</u> en <u>dat hij niet te veel gezien</u> . Hij kijkt naar groenvoorzieningen zodat ze zich kunnen verstoppen. <u>En hoe snel ze naar binnen en weer weg kunnen</u> . Als er te veel wordt <u>opgelet</u> door de burgers vinden ze het ook vervelend. Ook <u>buurtpreventieborden</u> en <u>buurtwhatsapp</u> waarschuwingborden schrikt af. Maar als ze een paar keer door een buurt lopen en niemand spreekt hen aan. <u>Alleen een bord ophangen is echter niet genoeg</u> . <u>Alleen hallo zeggen werkt al</u> . <u>Aanspreken is erg belangrijk</u> , <u>haal ze uit de anonimiteit</u>	1. (omgevings-)factoren	1. Vluchtroutes 2. Modus operandi 3. Sociale controle 4. Zichtbaarheid
4	<i>Welke kenmerken van de woning speelden hierbij mee? Denk hierbij aan het bouwjaar, het type woning en de prijsklasse van de woning?</i>		

	Een deel van de gelegenheidsinbrekers kijkt hier inderdaad naar. Er is echter ook een deel dat echt <u>slechts</u> naar de <u>gelegenheid</u> kijkt. Deze letten niet op dergelijke kenmerken. Wat ik merk tijdens mijn rondes in de wijk voordat ik een presentatie geef, is dat als men de kinderen gaat ophalen, de deur gewoon wordt dichtgetrokken. Als men de deur <u>niet goed op slot</u> doet komt men ook bij de nieuwere woningen zo binnen. Het gebruik en bewustzijn van de mensen zelf is ook een belangrijke factor.	(omgevings-)factoren	bewustzijn bewoners erg belangrijk --> IVM
5	Welke factoren uit de omgeving (dus niet de woning zelf) spelen volgens u mee in de afweging?		
	Ja, ik loop vaak door de wijk en dan zie ik mensen in de woonkamer zitten en sommige blijven hun ding doen terwijl andere opletten en kijken: "wat en wie is dat?". Dan loop ik een huis voorbij en dan zie je van achter het gordijn staan kijken. Helaas doen weinig mensen wat met dat onderbuik gevoel. Daar zijn mensen te laat mee. Zelfs als men een <u>kenteken</u> noteert gaat deze de la en komt dit er pas weer uit als ze horen dat er is <u>ingebroken</u>. Als mensen gaan bellen kan de politie bekijken of het een bekende is of niet. Qua omgeving hangt het er van af hoe <u>een omgeving er uit</u> ziet en hoe <u>sociaal</u> die is. Zo ben ik bijvoorbeeld in Overvecht, dat is een grote wijk waar heel veel gemoderniseerd is. Daar gaf ik een presentatie over preventie, maar dan komen er maar 5 mensen komen. Dit komt doordat de inbrekers uit de wijk zelf komen. Veel ouders denken dan: "<u>mijn kinderen zijn zo</u>" en willen niet aangewezen worden in de zaal. Je kan de sfeer in een wijk ook proeven.	(omgevings-)factoren	1. sociale controle
6	Kunt u zien of er in een bepaald gebied / bepaalde straat sprake is van sociale controle? Zo ja, waaraan merkt u dit op?		
	Verloederde wijken worden vaak gepakt omdat hier weinig controle is. Maar ze kijken ook in nettere wijken om te kijken wat er te halen valt. Ook zijn hier vaak <u>tweeverdieners</u> en zijn ze <u>allemaal aan het werk</u>. Ze kijken ook daar waar ze naar binnen kunnen.	(omgevings-)factoren	1. Aantrekkelijkheid omgeving 2. Sociale controle / aanwezigheid bewoners
7	Verschillende onderzoeken spreken van een herhaald slachtofferschap, waarbij een woning nogmaals slachtoffer wordt van inbraak. Dit houdt in dat woningen waar onlangs is ingebroken een hogere kans hebben om nogmaals slachtoffer te worden. Wat denkt u hier over?		

	Er zijn inbrekers die zo denken. De mensen krijgen <u>nieuwe spullen</u> van de <u>verzekering</u> . Een van de stommere dingen die <u>mensen</u> doen is het <u>buiten zetten</u> van alle dozen van bijv. <u>de nieuwe tv en computer</u> . Veel inbrekers weten ook niet van elkaar waar ze inbreken. Als ik bij jou inbreek ga ik dat niet tegen een collega zeggen. Ik denk van wel omdat mensen van de <u>verzekering geld</u> terugkrijgen en de spullen vervangen. Ik ken zelfs <u>een vrouw</u> waarbij al 3x achter elkaar is <u>ingebroken</u> .	(omgevings-)factoren / toetsing literatuur	Herhaald slachtofferschap / bewustzijn bewoners
8	<i>Als u een dergelijke dashboard zou ontwerpen, welke informatie zou u dan willen gebruiken?</i>		
	Kijken of ze een hond hebben, wat de beveiliging is en hoe de <u>buurt in elkaar steekt</u> . <u>Let men heel goed op?</u> De <u>sociale controle</u> is echt <u>erg belangrijk</u> . Veel gelegenheidsinbrekers merken ook dat er te <u>weinig gemeld</u> wordt bij de <u>politie</u> .	(omgevings-)factoren	Woningkenmerken / sociale controle
9	<i>Stel u zou de factoren meetbaar moeten maken, hoe zou u dat doen?</i>		
	Als ik dat meetbaar zou moeten maken zou ik kijken naar de <u>buit</u> . Wat valt er te halen. Ook kiest een <u>gelegenheidsdader</u> liever een woning met een <u>lager risico</u> en <u>mindere buit</u> dan een woning met een <u>hoge buit</u> maar ook een <u>hoog risico</u> . Ik zou liever 3 'low profile' woningen pakken dan <u>één duurdere woning</u> met <u>hogere buit</u> maar ook <u>hoger risico</u> .	(omgevings-)factoren	Woningkenmerken → WOZ-waarde / buit
10	<i>Heeft u nog andere tips die kunnen worden meegenomen in het dashboard?</i>		
	ik zeg altijd tegen de mensen. Je moet gewoon je <u>huis bekijken</u> alsof je de <u>sleutels bent vergeten</u> . Zo kijkt een <u>inbreker</u> naar de woning. En vaak zijn het van die kleine dingen als een raam waardoor ze naar binnen kunnen.	(omgevings-)factoren	Bewustzijn bewoners → vergelijkbaar met interview P. Westerik

Bijlage 5 interviewvragen en transcript A. Voortman, Politie

Vraag	Antwoord	Eenheden	Variabelen
1	<i>Wat is uw functie binnen de politie?</i>		
	Ik ben operationaal expert op de tactische opsporing, afgekort OE. Ik heb in de huidige reorganisatie waarin een aantal takenpakketten zijn veranderd, geef ik leiding aan een operationeel team.	-	-
2	<i>Welke werkzaamheden komen hier bij kijken?</i>		
	Ik heb aan de ene kant alle cijfermatige verantwoordelijkheden en verplichtingen van een 'manager', maar anderzijds moet ik uiteindelijk ook verantwoordelijkheid afleggen over het aantal inbraken in de regio. Ik zit echter ook graag op de werkvloer en daar waar het kan spring ik graag bij wanneer er ergens iemand tekort komt.	-	-
3	<i>In het dreigingsbeeld 2012 van de politie wordt gesteld dat 80% van de woninginbraken door gelegenheidsdieven worden gepleegd. Wat denkt u hier over? Waaruit maakt u dat op?</i>		
	Nee, omdat wij qua woninginbraken een <u>vaste klantenkring</u> hebben, ik merk dat aan de <u>ervaring van collega's wanneer iemand toevallig een camera heeft staan en we de beelden uitkijken, dat de reactie is 'ooh dat is pietje of klaasje of een verslaafde'</u> . We krijgen heel vaak dezelfde gasten terug. Wat je wel hebt bijvoorbeeld is wanneer je naar <u>Twente</u> kijkt. Dan heb <u>Almelo, Hengelo en Enschede</u> daar heb je <u>heel veel lokaal werk</u> , en bij Oldenzaal, Rijssen en Nijverdal last van hebben is ' <u>mobiel banditisme</u> '. Daarmee bedoel ik jongens die uit <u>Utrecht, Gouda of Ede</u> komen en <u>met twee of drie man in een auto snachts hun slag slaan en dan snel via de snelwegen weer weg zijn</u> . In de grote steden is <u>lokale criminaliteit het meest</u> . En voor die andere kun je het heel vaak zien aan de locatie. Plekken met veel <u>uitvalswegen</u> en dat soort dingen. Ik denk dat het heel wisselend is per dader <u>hoe ze te werk gaan</u> .	Type dader / (omgevings-)factore	1. veelplegers (vaste klanten) 2. Mobiel banditisme 3. veel uitvalswegen

4	Denkt u dat deze daders voorkeur voor een specifieke Modus Operandi hebben? Welke is dat?		
	<u>Hengelen</u> en de <u>Bulgaarse</u> methode zie ik nog wel eens voorkomen, of het <u>ouderwets openbreken van een deur of raam</u>. Wat ook gebeurt zijn mensen die zich <u>voordoen</u> (of echt zijn) als <u>pakketbezorger</u> die bellen ergens aan, gaan vervolgens <u>naar de bureu</u> en vragen of ze weten <u>wanneer de bewoners weer thuis zijn</u> omdat het persoonlijk <u>overhandigd</u> moet worden. De bureu weten dit vaak wel en <u>vertellen</u> klakkeloos <u>hoe lang iemand nog weg is</u>. Ook zagen we eind vorig bij <u>studentenwoningen</u> veel inbraken. Alle <u>studenten zijn weg</u> en de boel wordt met <u>grof geweld opengebroken</u>.	Modus Operandi	1. Hengelen 2. Bulgaarse Methode 3. Openbreken deur / raam 4. Smoesjes (voor informatie)
5	Denkt u dat bepaalde woningkenmerken zoals bouwjaar, WOZ-waarde of bouwtype meespelen in de selectie van het doelwit door een inbreker? Zo ja, welke?		
	Ik ben heel eerlijk, als ik het voorbeeld op mijzelf betrek. Ik woon in een wijk in <u>Almelo</u> waar niet wordt <u>ingebroken</u>, niet omdat ik er woon. De woningen in mijn <u>buurt</u> zijn allemaal <u>nieuwere woningen</u>. Als ik mijn <u>deur op slot doe</u> moet ik eerst de hendel omhoog doen, dan gaan er <u>3 pinnen</u> in de deur en dan kan ie <u>pas op slot</u>. Men moet <u>achtelijk veel moeite</u> doen om op een <u>normale in</u> te kunnen <u>breken zonder op te vallen</u>. Een wijk als <u>Windmolenbroek</u>, dat zijn gewoon <u>oudere woningen</u> en daar wordt om de <u>haverklap</u> <u>ingebroken</u>. Het <u>Kollenveld</u> in Almelo, <u>vrij nieuw</u>, wordt <u>ook niet ingebroken</u>. En dat heeft volgens mij <u>bijna alles te maken met het bouwbesluit</u>.	(omgevings-)factoren	1. Bouwjaar --> bouwbesluit 2. Vraag 2: locaties met veel uitvalswegen
6	In de criminologie is het zogenaamde herhaald slachtofferschap een bekend fenomeen. Herkent u dit binnen woninginbraken? Waarom wel/niet?		

	<u>Ja gebeurt, maar niet heel vaak. Het is redelijk zeldzaam. Tijdje geleden in Vriezenveen, duurdere wijk met makkelijke aan en afrijd routes, is in korte tijd 2 keer ingebroken. Daar worden de mensen wel ernstig verdrietig van. Het gebeurt, het is geen frequent gebeuren, maar het gebeurt.</u>	Herhaald slachtofferschap	1. Niet regelmatig
7	<i>Zouden factoren uit de omgeving nog meespelen, bijvoorbeeld het onderhoud in de omgeving, de sociale controle etc.? zo ja welke?</i>		
	<u>Studentenwoningen, omdat deze gewoon heel makkelijk zijn. Als je een keer een woning binnen bent zijn de kamers vervolgens heel makkelijk te bereiken. Ik vind het wel een lastige vraag. Voor meer dingen moet ik echt even terug gaan naar de analyse afdeling met de vraag of die dit inzichtelijk kunnen maken. We kijken wel naar momenten van inbraken en tijdstippen. Hierbij worden wijken met tijdstippen en weersomstandigheden vergeleken. Dus de politie moet vaker in een bepaald gebied rondrijden.</u>	(omgevings-)factoren	1. studentenhuizen 2. <u>*gaat navraag doen bij analyse</u>
8	<i>De politie beschikt over een voorspellend systeem dat aangeeft waar de volgende inbraken worden verwacht. Welke factoren neemt deze mee in de overweging?</i>		
	Nouja het CAS, ik weet nog niet helemaal precies hoe het zit. Ik ben op dit moment nog bezig met het 'fine tuning' van mijn team. Ik ben nog niet aan het CAS toegekomen omdat het destijds alleen als Pilot in Enschede heeft gedraaid, en kennelijk hebben we het nu gewoon niet meer. Dus we maken daar al geen gebruik meer van.	(omgevings-)factoren	* K. Yildirim weet hier meer van
9	<i>Het platform IVZ wil doormiddel van een dashboard beter inzicht krijgen in de woninginbraken in de regio Twente. Welke informatie adviseert u om hier in te gebruiken?</i>		

	het moet een <u>combinatie</u> zijn van <u>kennis</u> en <u>ervaring</u> van mensen, en de analyse. Ik denk dat als je te veel variabelen gaat <u>meenemen je dingen uitsluit</u>. Als je op <u>modus operandi</u> zou gaan zoeken op een dader, dan krijg <u>geen volledig beeld</u> omdat zijn favoriete <u>MO</u> misschien 2 of 3 keer helemaal niet de makkelijkste was. Deze inbraken mis je dan al.	(omgevings-) factoren	1. combinatie kennis en ervaring
10	Heeft u nog andere tips die kunnen worden meegenomen?		
	Je bent natuurlijk al goed op de hoogte van de veiligheidsregio, je krijgt al genoeg dingen mee. Ik zal eens kijken wat ik aan documentatie met jou kan en mag delen.	-	Documenten volgen nog

Bijlage 6 interviewvragen en transcript K. Yildirim, Politie

Vraag	Antwoord	Eenheden	Aanbeveling:
1	<i>Wat is uw functie binnen de politie?</i>		
	Mijn officiële functie is operationeel specialist B. En dat betekent dat dat ik leiding geef aan een informatieknooppunt, waar informatie en intelligence medewerkers, zowel blauw als recherche ondersteund. En dat is het verzamelen, analyseren, veredelen en weer teruggeven van informatie. Ik ben dan de leidinggevende van ongeveer 25 man.	-	-
2	<i>Welke werkzaamheden komen hier bij kijken?</i>		
	Ik ondersteun blauw en de recherche met veredelde informatie. Een voorbeeld: ik heb een medewerker hier in BT Enschede, die ondersteund BT Enschede bijvoorbeeld met topics van woninginbrekers, met foto's, waar ie woont, wanneer ze vast hebben gezeten en vrijkomen. Want <u>veel inbrekers hebben ook een soort handtekening</u> . En daarmee ondersteunen wij dan. Dus stel er komt een veelpleger met een bepaalde handtekening vrij, dan zorgen wij dat bij de briefing duidelijk wordt gemaakt dat hij/zij vrij is, hoe ie er uit ziet, waar ie waarschijnlijk is en dat ze hem moeten controleren.	Modus Operandi	1. Elke inbreker heeft bepaalde 'handtekening' ofwel M.O.
3	<i>In het dreigingsbeeld 2012 van de politie wordt gesteld dat 80% van de woninginbraken door gelegenheidsdieven worden gepleegd. Wat denkt u hier over? Waaruit maakt u dat op?</i>		
	Ja, ik kan heel weinig uitspraken doen over dat soort gelegenheidsinbraken. Wat ik wel zie in <u>Twente</u> , is dat de inbraken die we hebben, dat dat voor <u>80 / 90 procent door mensen uit onze eigen samenleving komt</u> . Soms zie je wel eens een paar <u>Polen of mensen uit het Oostblok</u> die hier komen inbreken, maar het overgrote deel van alle inbraken wordt door de lokale mensen <u>van Twente gepleegd</u> . En of dat nou gelegenheid is, dan moet je meer onderzoek doen. Ik weet dat niet.	Type dader	1. Merendeel lokale dader 2. Klein deel mobiel banditisme
4	<i>Denkt u dat deze daders voorkeur voor een specifieke Modus Operandi hebben? Welke is dat?</i>		

	Iedere inbreker heeft zo zijn <u>eigen manier</u> van werken. En soms is het <u>hengelen</u>, soms is het de <u>bulgaarse methode</u>. Maar ook <u>veel mensen laten gewoon hun ramen en deuren open</u>. Dat zien we vaak terugkomen. Dankzij die methode hebben we vaak wel een vermoeden van wie het is geweest, maar we weten het natuurlijk niet zeker. Maar dat is wel een van de <u>belangrijke kenmerken</u> die collega's tijdens de <u>aangifte of het onderzoek goed moeten muteren</u>, zodat wij met die informatie van kunnen maken.	Modus Operandi / (omgevings-)factoren	1. Hengelen 2. Bulgaarse methode 1. Bewustzijn: Deuren / ramen niet op slot
5	<i>Denkt u dat bepaalde woningkenmerken zoals bouwjaar, WOZ-waarde of bouwtype meespelen in de selectie van het doelwit door een inbreker? Zo ja, welke?</i>		
5	Wat je in zijn algemeenheid ziet is dat veel <u>vrijstaande huizen</u>, <u>veel huizen waarbij de omgevings vrij is of er achterpaden lopen</u>, dat dat wel vaak de huizen zijn waar ze veel inbreken. Daar zie je wel een lijn in, dat ook bepaalde wijken wel gewild zijn. Bijvoorbeeld de duurdere wijken met heel veel spullen in huis. De <u>tweeverdieners wijken</u>, de wijken waar man en vrouw allebei werken. Die zijn <u>smorgens weg en savonds weer terug</u>, <u>vrijstaande huizen met ruimte er om heen</u>. Dat soort dingen zie je. Tijdens <u>vakanties</u> ook vaak, dan wordt een straat in de gaten gehouden en als er niemand komt wordt er nog een dag gekeken en op de 3e dag breken ze in. Dat zijn de wat meer geplande inbraken. Tegelijk geloof ik ook in het <u>bouwbesluit</u>, met dat <u>nieuwe besluit zijn de regels strenger geworden en mensen nemen meer maatregelen</u>, ook gemeentes gaan rekening houden met veiligheid. Ik heb een tijdje in die gemeentelijke bouwwereld gezeten en weet uit ervaring daar dat ze bij het ontwerpen van een nieuwe wijk dan al rekening houden met veiligheid. Ik woon in een <u>venix wijk</u>, en de achterkant heeft <u>geen paden</u>. Die achterkant, al dan niet verlicht of schemerig, die heb je dan al niet. Dan is die kans dat via de <u>achterkant wordt ingebroken, dat gebeurt toch heel vaak</u>, dan is dat gewoon veel minder.	(omgevings-)factoren	1. Type woning 2. Achterpaden 3. duurdere tweeverdieners woningen 4. Vakantieperioden 5. Bouwjaar
6	<i>In de criminologie is het zogenaamde herhaald slachtofferschap een bekend fenomeen. Herkent u dit binnen woninginbraken? Waarom wel/niet?</i>		

7	Zouden factoren uit de omgeving nog meespelen, bijvoorbeeld het onderhoud in de omgeving, de sociale controle etc.? zo ja welke?		
	Ik ben geen onderzoeker, geen analist die dat kan onderzoeken. Maar ik vind wel dat in zijn algemeenheid wel <u>veiligheid een ondergeschoven</u> kind is. Dat moet veel meer. Wat heb je aan een wijk die er gigantisch mooi is opgezet, maar niet veilig is. Daarin is nog veel te winnen met onze partners zoals de gemeenten. Wel speelt de <u>sociale controle</u> een groter rol, ik woon zelf in een wijk met een <u>whatsappgroep</u>. Dat is een wijk met <u>150 woningen</u>, en 125 mensen zijn lid van die groep. Er wordt niks over whatsapp gedaan, behalve als we een <u>verdachte auto of een verdachte vent zien</u>. Ik had laatst 2 mensen die iedere avond kwamen op de parkeerplaats en niet meer weggingen. De eerste avond dacht ik 'nou kan', maar de 2e nacht heb ik het in de whatsappgroep gezet en de politie gebeld. Ik geloof echt dat <u>sociale controle een van de belangrijkste factoren</u> zijn. Veiligheid is belangrijk, ook <u>tussen de oren van mensen</u>. Dus zorg dat je wakker blijft. Ook spelen vakanties een rol, we zien dat tijdens de vakanties vaak meer woninginbraken plaatsvinden, dan wordt er onder andere <u>studentenhuizen</u> wordt dan meer ingebroken. Hetzelfde geldt voor de <u>donkere dagen</u>, dan zien we in het algemeen meer inbraken dan in de periode maart tot en met juni.	(omgevings-)factoren	1. Sociale controle 2. Bewustzijn mensen 3. vakantieperiodes 4. studentenhuizen 5. 'donkere dagen'
8	De politie beschikt over een voorspellend systeem dat aangeeft waar de volgende inbraken worden verwacht. Welke factoren neemt deze mee in de overweging?		

	We hebben het uitgeprobeerd. We merkten dat het qua <u>inzet van de collega's werkt</u>, de agent krijgt met gegevens van het <u>CAS en informatie van ons</u>, de opdracht dat ze in <u>wijk x moeten zijn tussen 2 en 4</u>. Dan geeft het CAS aan dat daar mogelijk kan worden ingebroken, qua sturing werkt het. Maar het <u>uiteindelijke effect is niet hard te maken</u>. Er is een evaluatie, maar die is nog niet af. Die kan ik helaas nog niet verstrekken. Wij hebben vanuit de informatie-organisatie meegedaan. We hebben de stad <u>georganiseerd in stukjes</u> en aangegeven daar zou het op die en die dag tussen die tijden kunnen gebeuren. Dit wordt berekend aan de hand van historische gegevens van de politie. Ik denk <u>persoonlijk</u> dat een <u>dadergerichte aanpak veel effectiever is</u>. Ik geloof dat een aantal veelplegers iedere keer terugkomen. Als je <u>20 keer hebt ingebroken en je wordt voor 1 inbraak veroordeeld</u>, dan ga je gewoon lekker door.	(omgevings-) factoren	1. historische gegevens politie
9	<i>Het platform IVZ wil doormiddel van een dashboard beter inzicht krijgen in de woninginbraken in de regio Twente. Welke informatie adviseert u om hier in te gebruiken?</i>		
	Ik zou de politie-informatie willen aanvullen, met <u>informatie van partners zoals gemeenten, veiligheidsregio etc</u>, ik kan niet zo bedenken wat. Maar bijvoorbeeld hoe zit het in wijken, kunnen bijvoorbeeld <u>woningbouwverenigingen</u> hier wat betekenen? Ja ik denk dat een <u>bredere aanpak en bewustzijn effectief zijn</u>. Ik denk dat het <u>stapelen van informatie</u> erg kan helpen in <u>inzicht verkrijgen</u>. Ik denk wel dat de nieuwe technieken zoals camera's goed werken. Wij willen alle <u>camera's</u> in beeld brengen. Momenteel moet een rechercheur nog ter plaatse gaan kijken om te zoeken naar <u>camera's in de omgeving van het incident</u>. Wat we willen doen is dat alle camera's, zowel openbaar als van bedrijven, in een bestand komen met <u>locatie, en blikveld</u>, dat een rechercheur dat met een klik op de knop kan uitlezen waar deze hangen.	(omgevings-) factoren	1. verschillende informatie stapelen 2. Camera register 3. gebruiken nieuwe technologie

10	Heeft u nog andere tips die kunnen worden meegenomen?		
	Ik vind nog steeds de <u>bewustwording van de mensen</u> een van de meest belangrijke. Dat mensen de duurdere goederen als een laptop registreren op nummer enzo. Het <u>bewustzijn</u> van mensen in combinatie met de <u>sociale controle</u> geloof ik in. Zoals ik al zei, ik vind het echt een <u>breder oplossing nodig heeft</u>. Men kijkt vaak <u>achteraf</u> naar de <u>politie</u> en vraagt: <u>hoeveel inbrekers hebben jullie gepakt?</u> Terwijl we het <u>met z'n allen moeten doen</u>. Daarnaast vind ik het heel interessant dat jij bovenop <u>de cijfers van de politie</u> ook andere cijfers gaat leggen, waardoor dingen <u>veel scherper kunnen worden</u>. Zo kun je veel beter in de <u>preventie</u> gaan zitten.	(omgevings-) factoren	1. Bewustwording mensen zelf 2. Sociale controle 3. Preventie-aanpak

Matrix interviews						
x	E. Horssius	P. Westerik	E. Jansen	A. Voortman	K. Yildirim	Algemene beeld interviews
Eenheden	Variabele(n)	Variabele(n)	Variabele(n)	Variabele(n)	Variabele(n)	Variabele(n)
Type dader	Gelegenheidsdader herkenbaar aan schade bij inbraak	Gelegenheidsdader herkenbaar aan werkwijze	Gelegenheidsdader herkenbaar aan werkwijze	Groot deel veelplegers, klein deel mobiel banditisme	Veelplegers vaak met eigen M.O. ofwel 'handtekening' merendeel lokale daders	Veelplegers en gelegenheidsdader. Het een sluit het ander niet uit. Vaak wel herkenbaar aan M.O.
Modus Operandi	Geen 'populaire' methode, geen schadeloze inbraak, schade duidt op onbekwame dader	Schuwen schade maken niet, maar ook insluipen met smoesen komen voor	geen populaire, een mogelijkheid wordt gepakt als deze biedt	Geen 'populaire', wel hengelen, bulgaarse, openbreken of smoesjes	Hengelen, Bulgaarse methode of insluipen door ramen / deuren niet op slot	Geen populaire methode. Willekeurig van situatie en afhankelijk van dader.
Woningkenmerken	Dure woning schrikken af, 'low profile'woningen populairder, voornaamste doelgroep normale arbeider / middenklasse	Woningen met meer toegangs-mogelijkheden (hoek / vrijstaand), afwezigheid maatregelen	Aanwezigheid bewoners, toegangs-mogelijkheden, zichtbaarheid, hond aanwezig, 'low-profile woning', maatregelen woning	Bouwjaar, bouwbesluit erg invloedrijk. Ook zichtbaar in praktijk	Type woning; vrijstaand met ruimte om heen, achterpaden, afwezigheid bewoners, bouwjaar	low-profile woningen, makkelijke toegang, weinig zichtbaarheid, bouwjaar van voor het bouwbesluit 1999, achterpaden
(omgevings-)factoren	sociale controle, zichtbaarheid	Waakzaamheid buurt (wel opmerken niet acteren), 'twilightzone tussen 17:00 en 19:00, donkere tijden meer inbraak, feestdagen populair , sociale controle	Vluchtroutes, sociale controle, waakzaamheid buurt (wel opmerken, niet acteren) zichtbaarheid tijdens inbraak, bewust omgaan met inbraak-risico, aantrekkelijkheid omgeving	Locaties met veel uitvalswegen zijn populair, zeker voor mobiel banditisme. Lokale dader let hier minder op.	Vakantieperioden stijging, bewustzijn van mensen (deuren op slot etc), sociale controle, studentenhuizen, donkere dagen	Sociale controle, zichtbaarheid, vluchtroutes, vakantieperiode / feestdagen, studentenhuizen, seizoenen (donkere dagen)
Herhaald slachtofferschap	Zichtbaar in praktijk, Modus Operandi hetzelfde, wel gelegenheidsdief maar deze 'leert' van de eerste keer.	Bestaat niet, in 27 jaar slechts 2 maal gezien.	Zichtbaar in praktijk, na vervanging spullen wordt inopnieuw ingebroken.	Gebeurt wel, niet frequent, is een zeldzaamheid.	-	Onduidelijkheid over de mate van herhaald slachtofferschap.

Bijlage 8 verslag bezoek team Dashboard Amsterdam

Verslag bezoek gemeente Amsterdam		
Datum bezoek: 26-01-2017		
Aanwezig tijdens het bezoek: Team Dashboard Amsterdam Jane Slot – Platform IVZ Loes Benerink – Gemeente Oldenzaal Brechje Munsterhuis – Gemeente Enschede Suzanne Coehorst - Gemeente Enschede Jeroen de Vries – Platform IVZ	-	
In de onderstaande tekst staat een verslag van het bezoek chronologisch beschreven. In de kolommen rechts wordt kort benoemd wat besproken wordt en wat hierover gezegd wordt	Besproken onderwerpen:	Uitspraken over deze onderwerpen:
Tijdens aanvang van het bezoek wordt duidelijk dat meerdere gemeenten interesse hebben over hoe gemeente Amsterdam te werk gaat. Zo was 2 dagen voor ons gemeente Zwolle nog langs geweest. Na een korte introductie stat een presentatie op waarin een toelichting wordt gegeven op het dashboard Amsterdam. Er wordt gevraagd of we ook daadwerkelijk dashboard kunnen bekijken. Brechje Munsterhuis legt uit waaruit de behoefte voor zo’n systeem vanuit de gemeente Enschede komt. Een van de benoemde struikelpunten vanuit de gemeente Enschede is de ICT-capaciteit. Jane en ik vertellen wat onze rol is en waarom wij een dashboard willen ontwikkelen.	Introductie van de aanwezigen	
Naam: team dashboard, opgebouwd uit 4 mensen zonder technische achtergrond. Er wordt een video getoond over het dashboard. Hierin worden databronnen vermeld, waaronder: meldingen, cameratoezicht, boetes, mutaties, openingstijden cafe’s, gegevens politie, ambulance, brandweer en straatcoaches, maar ook social media. Deze data wordt op één plek verzameld. Er moeten goede afspraken worden gemaakt met partners die data leveren. Uit de video blijkt dat Amsterdam gigantisch veel (openbare) data gebruikt om verschillende dashboards te in te vullen. Ze hebben vooraf niet nagedacht over welke data ze moeten gebruiken. Er is begonnen nadat men de ‘excellijsten’ zat was. Alle losse informatie is in een database gezet en visueel gemaakt met een BI-tool. In beginsel kregen ze handmatig excelsheets op basis van de algemene plaatse verordening toegestuurd van de politie. Er is echter nog steeds onduidelijkheid en ‘gedoe’ over hoe de informatie moet worden aangeleverd. Dit verandert door de tijd heen ook steeds door ontwikkeling als bijv. de vorming van de nationale politie. Brechje en Jane vertellen over hoe de huidige situatie in Enschede en regio Twente is.	Opbouw team Dashboard Verschillende databronnen voor verschillende dashboards Afspraken leveranciers data	- geen technische achtergrond; - Er wordt een gigantische hoeveelheid aan data gebruikt - Er moeten goede afspraken gemaakt worden, is nu nog soms onduidelijk

In Amsterdam is <u>veel data-uitwisseling</u> al geregeld in bestaande <u>convenanten</u>. Het team is overtuigd van de <u>meerwaarde van dashboards</u>, ook ten behoeve van de <u>veiligheid</u>. Voor de convenanten werd <u>alles met excelsheets en mail opgestuurd naar elkaar</u>. Hierbij gaat het <u>overzicht</u> van wie welke informatie krijgt <u>verloren</u>. Dat is duidelijker geregeld dankzij het dashboard. Ook met het oog op de wet persoonsgegevens. De meeste <u>gegevens worden dagelijks aangeleverd</u>, op de ambulancegegevens na. Bij evenementen zoals Amsterdam Dance Event of Gay Pride wordt dit nog regelmatig gedaan. Ze laten nog een voorbeeld zien van hoe het dashboard gebruikt wordt m.b.t. de handhaving. De verschillende <u>registraties worden per kleurcodes</u> zichtbaar gemaakt binnen een bepaald terrein. Zo kan aan de hand van meldingen een inzet van politie en/of 'hosts' worden bepaald. Momenteel wordt er gewerkt om dergelijke tools standaard op elke afdeling zichtbaar te krijgen.	Informatie-uitwisseling Meerwaarde voor veiligheid Gegevens Gebruik Dashboard	- vooraf veel al gedekt in bestaande - veiligheid vergroot door dashboards, ook voor data verspreiding - dagelijkse aanlevering van veel gegevens - O.a. hotspots inzichtelijk maken
Amsterdam heeft, dankzij de <u>verschillende soorten dashboards</u>, <u>verschillende risicogebieden</u> aan kunnen wijzen. Ook wordt hierbij weergegeven waarom dit zo is en <u>welke meldingen hier vaak voorkomen</u> (<u>uitgaansoverlast, geweldsgebied, meldingen, etc.</u>) Een punt waarin Amsterdam al een stuk verder is, is de aanlevering. De meeste meldingen komen binnen met een <u>geo-locatie</u>. Dit houdt in dat heel nauwkeurig wordt bijgehouden. Als deze er niet bij zit gebruiken ze de <u>BAG-gegevens</u>. <u>Lukt dit niet</u>, dan wordt het midden van de straat genomen. Mocht dit ook niet lukken dan gaat ie langs de stationslijsten. Problemen ontstaan met bijvoorbeeld locaties zoals de A10. Dat is geen straatnaam of iets dergelijks.	Verschillende dashboards Gegevens Nauwkeuringheid gegevens	- verschillende risicogebieden inzichtelijk - Meldingen handhaving / politie - Veel meldingen op geolocatie, erg precies
Wel wordt er veel gedaan aan veiligheid. Ook in het fysieke aspect. Elke <u>bron die bij de dashboards kan, is achter slot en grendel</u>. De laptops gaan op slot en zijn <u>geencrypt</u>, de <u>servers staan op een beveiligde locatie en niet iedereen kan er zo maar in</u>. Risico's worden beheerst. Met de wet persoonsgegevens hebben ze weinig problemen, de politie doet niet moeilijk want daar hebben ze dankzij de aanpak woninginbraken doelbinding. Wel moeten ze extreem voorzichtig zijn in naar wie deze informatie wel en niet gaat. <u>Daarvoor is een autorisatie-laag aangebracht</u>.	Veiligheid en privacy	- veel aan gedaan; pc's geencrypt en achter slot en grendel; - De server staat op een beveiligde locatie; - Autorisatie-laag voor medewerkers

Gemeente Amsterdam geeft aan dat ze gewoon moeten beginnen met wat ze in huis hebben. Ze zijn <u>begonnen</u> met de <u>handhavingssystemen</u>, <u>toegevoegd</u> met de <u>klachtensystemen</u>. Ze hebben naar eigen zeggen geluk gehad dat de <u>juiste bestuurder</u> het <u>interessant</u> vond en er <u>verder mee wou gaan</u>. Door op die manier <u>vertrouwen te kweken</u> bij andere onderdelen van de gemeente en organisaties is er steeds meer informatie gekomen. Zonder draagvlak is er geen beginnen aan. Het is een <u>olievlek</u> als je kunt laten zien wat je kunt. <u>Dit kost echter wel tijd</u>. Zo heeft het met de politie ruim <u>2 jaar geduurd</u> voordat ze een goede informatiestroom hebben. In het dashboard <u>politiecijfers</u> worden geen andere bronnen toegevoegd. Dit geeft <u>puur een overzicht van het aantal meldingen en wat voor soort meldingen het waren</u>. Op dit moment wordt dat nog niet gekoppeld, mede omdat het lastig is om <u>directe correlaties en causale verbanden</u> via zo'n dashboard te herkennen.	Opzet dashboard; werkwijze	- begin met data die er al is; - uitbreiden wanneer mogelijk; - kost veel tijd;
	Gegevens	- Geen extra data gekoppeld aan politie; - Voorzicht mee vanwege de mogelijkheid van valse verbanden
	Draagvlak	- draagvlak bleek belangrijk; vertrouwen kweken bij voorzichtige mensen
Wat ze wel doen is het in kaart brengen van <u>trends en hotspots</u>. Wanneer zijn bepaalde <u>delicten / fenomenen</u> nou <u>meer zichtbaar</u> en waar is dit zo? Hiervoor hebben ze een <u>opdeling per stadsdeel</u>. Daarnaast wordt er <u>informatie</u> van de <u>stadsdeelhouders</u> en <u>handhavers</u> gebruikt om de daadwerkelijke situatie in kaart te brengen. Wederom blijkt het echter wel weer lastig, ook voor gemeente Amsterdam, om <u>aanvullende informatie</u> zoals de <u>modus operandi</u> bij een inbraak te verkrijgen. Ze pleiten daarom ook voor een <u>landelijke beslissing</u> die doorgevoerd kan worden, omdat het <u>nu per gemeente</u> verschrikkelijk kan <u>verschillen</u> hoe alles is ingedeeld.	Gebruik dashboard	- Monitoren delicten / ontwikkeling; aansturen handhaving en stadsdeelhouders a.d.h.v. deze monitoring
	Gegevens	- Bleek lastig om informatie te koppelen; - Behoefte aan landelijke richtlijn
Wat wel duidelijk wordt tijdens het bezoek is dat voor gemeente Amsterdam social media een <u>gigantische bron</u> is. Doormiddel van tekst-mining, het doorzoeken <u>van teksten op zoektermen</u>, worden <u>klachten, evenementen, overlast enzovoort gemonitord</u>. Of dit voor woninginbraken een toegevoegde waarde heeft tijdens de pilot wordt betwijfeld. De nadruk ligt op de <u>interpretatie</u> van de <u>analist</u> die gebruik maakt van het dashboard. <u>Deze moet goed begrijpen wat er staat en geen verkeerde verbanden leggen en/of conclusies trekken</u>. Tegen het einde van de bijeenkomst laat Brechje het dashboard Hennep van gemeente Enschede zien. Na het bespreken van dit dashboard is het bezoek voorbij i.v.m. een volgende afspraak.	Gegevens	- uiteenlopende bronnen; ook social media
	Werken met dashboard	- De interpretatie van de analist is het belangrijkste, als deze fout is kan de meerwaarde verloren gaan.

Bijlage 9 verslag werkbezoek gemeente Utrecht

Verslag bezoek gemeente Utrecht		
Datum bezoek: 21-02-2017		
Aanwezig tijdens het bezoek: Geerte van Rije - Gemeente Utrecht Jane Slot – Platform IVZ Loes Benerink – Gemeente Oldenzaal Brechje Munsterhuis – Gemeente Enschede Suzanne Coehorst - Gemeente Enschede Jeroen de Vries – Platform IVZ		
<i>In de onderstaande tekst staat een verslag van het bezoek chronologisch beschreven. In de kolommen rechts wordt kort benoemd wat besproken wordt en wat hierover gezegd wordt</i>	Besproken onderwerpen:	Uitspraken over deze onderwerpen:
Bij de aanvang een korte voorstelronde van de aanwezigen. Er wordt verteld waarom wij op bezoek komen en wat de verschillende rollen en motivaties zijn. Geerte werkt bij <u>de afdeling onderzoek</u> , maar is voor het onderwerp <u>veiligheid aangenomen</u> . Haar opdracht is ooit begonnen om te kijken wat de gemeente kan met <u>Big Data</u> , maar dat werd al snel omgebogen naar ' <u>data gedreven sturing</u> '. Waarbij de <u>beschikbare databronnen</u> worden gebruikt. Met name door <u>team toezicht & handhaving</u> en de <u>flexteams</u> , die flexibel ingezet kunnen worden. Utrecht heeft zijn <u>eigen onderzoeksafdeling</u> . Daarin verschillen ze met Enschede en de veiligheidsregio Twente. Ze is zelf echter niet <u>gespecialiseerd in data-applicaties</u> en geeft ook aan dat je hier wel echt iemand voor moet hebben. Er is een hele <u>ondergrond aan data die ze kunnen gebruiken</u> , maar om <u>dit werkbaar te krijgen in een dergelijk systeem moet je wel iemand aanwezig hebben</u>	Manier van werken	- Snel de omslag van 'big data' naar informatiegestuurd werken. - Teams aansturen a.d.h.v. informatie - Geen technische achtergrond

Brechje geeft aan dat momenteel voor de bestaande dashboards in Enschede alles nog handmatig met excelbestanden moet worden ingeladen, dit zou ze eigenlijk vanuit de bron willen. Dat heeft Amsterdam al een stuk uitgebreider. Geerte start een presentatie over het data gedreven sturing en veiligheid. Hiermee is ze al 2 jaar bezig. Een van de eerste bronnen was de <u>politiedata</u>, ook in <u>excelbestanden</u> aangeleverd. De eerste uitdaging was dit wat handzamer verwerken. Ze in kaart te brengen, waar zijn <u>de hotspots</u> en welke wijken / <u>subbuurten en delicten er uit springen</u>. Loes (gemeente Oldenzaal) haakt hier op in en vraagt hoe de aanlevering van deze data plaatsvindt. Dit gaat <u>wekelijks per mail, op straatniveau</u>. Behalve woninginbraken, deze krijgen ze op <u>adresniveau</u>. Wel merkt Geerte op dat het ontzettend per gemeente verschilt wat er wordt verstrekt. Deze aanlevering is dagelijks, maar wordt wekelijks verwerkt door de gemeente. Voor deze aanlevering wordt een convenant <u>volgens art. 20 wet politiegegevens</u>. Het convenant wordt er bij gepakt om deze te vergelijken op inhoud. Geerte zegt toe deze te versturen naar Jane. Het volgende convenant zal voor heel regio midden Nederland gelden.	Gegevens;	- politiegegevens een van eerste bronnen; - aanlevering wekelijks; op straatniveau, behalve woninginbraken, deze zijn op adresniveau
De <u>burgemeester van Utrecht is niet zo van de data</u>, hij is niet <u>heel warm</u> te krijgen. Wel was er een <u>gemeente secretaris</u> die enorm <u>voorstander</u> was. <u>Door hem is er budget vrijgemaakt en zijn er mensen aangesteld</u>. Daarom kunnen wij het nu op zo'n schaal doen. In Enschede is de burgemeester ook erg voor alleen het budget is nog niet zo groot. Geerte is ooit <u>begonnen door gewoon met het koppelen van data bezig te gaan</u>, dit deed ze met hulp van <u>Xomnia</u>, een bedrijf uit Amsterdam. Die hebben een model gemaakt en <u>dat werkte als soort van vliegwiel om de eerste slag te maken</u> en te bepalen of het genoeg biedt om verder te gaan. <u>Aansluitend</u> daarop heeft zij met <u>collega's</u> nog een cursus gedaan op de universiteit om zelf ook dergelijke <u>modellen</u> op te zetten. Vervolgens worden een aantal <u>technische systemen</u> besproken. Onder andere het systeem <u>R</u>, een <u>analysesysteem</u> dat gebruikt kan worden. Jane en Brechje vertellen	Draagvlak Manier van werken Technisch aspect	- dankzij secretaris budget gekregen; zonder draagvlak is het niet mogelijk - ooit begonnen met koppelen data, met hulp van Xomnia - Succes hieruit bracht meer draagvlak - Verschillende systemen; Tableau, R, voor en nadelen besproken

welke systemen gebruikt worden door het platform IVZ. Geerte verteld hoe het zit met de licenties van Tableau, die voordelig is in de aankoop maar dan niet door alle gebruikers bewerkbaar is en ook niet live kan worden uitgelezen. Wel kan deze bekeken worden door een Tableau Reader, dit is gratis maar daarbij moet degene die het dashboard onderhoudt wel de data regelmatig uploaden. Met Tableau Server kan dit wel live, maar dan moet iedereen die het live wil inzien een betaalde licentie hebben en daarmee schiet de prijs omhoog. Voordeel daarvan is wel het gemakkelijker geautomatiseerd kan worden.		
Voor <u>woninginbraken</u> koppelen wij dat aan de <u>BAG</u>. De eigenaar staat niet standaard in de BAG, daarvoor gebruiken wij volgens mij <u>BAG+</u> en dat is informatie van de <u>BGHU</u>, de <u>gemeentelijke belasting</u>. Hiermee verrijken zij de BAG en dat gebruiken wij weer. Als je bijvoorbeeld ziet dat bij complexen van bepaalde corporaties veel wordt ingebroken, kun je hier mee nog eens in gesprek. Dit krijgen we ook in <u>excelbestanden</u> aangeleverd, hierin wil ik ook nog een <u>slag maken</u>. Wel is het een goed startpunt om vanuit te beginnen. Daarnaast hebben we ook nog de <u>Modus Operandi</u> bij de inbraken, die krijgt Twente op dit moment niet. Voor <u>woninginbraken</u> heeft de <u>gemeente Utrecht</u> ook geprobeerd te <u>voorspellen</u>, hierbij gebruikten ze o.a. de <u>BAG</u>, het <u>politiekeurmerk veilig woning (PKVW)</u>, <u>lantaarnpalen</u>, <u>verkeerslichten om inzicht te krijgen in de kruispunten</u>, <u>bomen op x & y coördinaten</u>, <u>welke buurten nog klike's gebruiken</u>, <u>op en af ritten van snelwegen</u> en de <u>meldingen overlast en openbare ruimte bij de gemeente</u>. Alleen blijft het wel zo dat de informatiebron waar we het meest aan hebben toch de politie gegevens waren. Ze hebben geprobeerd te voorspellen met alleen <u>politiegegevens</u> en met <u>politiegegevens gekoppeld aan de bovengenoemde bronnen</u>, maar dit bleek amper te verschillen om voorspellingen te doen.	Gegevens; Voorspellen	- woninginbraken koppelen aan BAG en gemeentelijke informatie; eigenaar pand achterhalen - Modus Operandi - Wil nog een automatiserings-slag maken - Woninginbraken gekoppeld aan vele factoren; - Bleek niet zo effectief als verwacht; - Politiegegevens belangrijkste.

De <u>gegevens</u> worden gebruikt door onder andere de <u>flexteams</u> <u>handhaving</u>. In alle wijken zijn wijk-overleggen waar de BOA's gebruik kunnen maken van dit <u>systeem</u>. Er is een <u>basisbezetting</u> in elke wijk, maar op basis van deze data kan een <u>flexteam</u> er nog extra heen gaan. Hier wordt elke <u>2 weken</u> overlegd aan de hand van het dashboard, dan wordt er gekeken naar de afgelopen <u>2 weken</u> en daarop gebaseerd de inzet bepaald. Je ziet dus wel dat in dit <u>soort buurten de komende 2 weken het aantal incidenten daalt</u> en de weken daarna ook. Dit zie je vervolgens ook over de hele linie. Er is wel een <u>waterbedeffect</u> maar het <u>vermindert in zijn algemeenheid wel</u>. Deze data is nog zonder <u>analyses</u>, <u>wat is waar wanneer gebeurd?</u> Daarop wordt ingezet en dat lijkt al effect te hebben. <u>We zijn nu ook met voorspellen bezig, en wat je ziet is dat de inbraken in de week ervoor de meeste invloed hebben op de inbraken in de week erna</u>. Deze besmetting zien we wel echt, daarom is het helemaal niet gek om elke 2 weken terug te kijken.	Werken met deze gegevens	- aansturing handhavingsteams - tweewekelijkse evaluatie; - Daling in delicten; - Voorspellingen aan de hand van politiegegevens worden nog geprobeerd
Een <u>leuke nieuwe ontwikkeling</u> is binnen <u>het thema jeugdgroepen</u>. Alle toezichthouders hebben <u>handhelds</u> waarmee informatie gedeeld kan worden. Als zij <u>een gebied binnenlopen waar jeugdgroepen actief zijn</u> krijgen zij een korte <u>vragenlijst toegestuurd</u> met een paar vragen. Deze gaan over of de groep <u>aanwezig is, wat de sfeer is en hoe is gereageerd</u>. Hiermee wordt <u>lastig te verkrijgen informatie</u> eenvoudig gemonitord, wel moet er nog wat finetuning plaatsvinden. Daarnaast zijn er <u>2 stagiaires</u> die kijken wat we met <u>sociale media</u> kunnen op het gebied van jongeren. Van beide laat ze wat voorbeelden zien.	Ontwikkeling	- Metingen a.d.h.v. gegevens van de handhavers; - Meetbaar maken overlast jeugdgroepen - Finetuning moet nog gebeuren;

Er worden nog 2 dashboards besproken. De eerste is gericht op die van <u>vuurwerkoverlast</u>, waarbij de meldingen van de politie en de gemeente inzichtelijk worden gemaakt. Jane vraagt of hier ook andere bronnen als huisartsenpraktijken en ziekenhuizen of ambulanceritten kunnen worden opgenomen, maar dit is momenteel nog niet mogelijk vanwege de <u>privacy</u>. De tweede is een <u>dashboard ondermijning</u>. Hierbij wordt wat meer <u>persoonsgerichte informatie visueel inzichtelijk gemaakt om bijv. te kijken naar hoeveel panden bepaalde personen op hun naam hebben of bijv. kan worden gekeken naar uitkeringen tegenover de wegenbelasting</u>. Het <u>privacy-technische aspect</u> is echter nog <u>landelijk punt van discussie</u>. Er worden namelijk gegevens gebruikt van o.a. het <u>basis registratie personen (BRP)</u> en de <u>BAG</u> om inzicht te krijgen in de <u>ondermijnende criminaliteit</u>. De autoriteit persoonsgegevens zit hier wel heel erg bovenop. Ter afsluiting laat Brechje een van de dashboards van de gemeente Enschede zien. Hierna wordt afgesproken dat Geerte gaat proberen om Jane, Loes en Brechje te laten aansluiten bij een overleg dashboards samen met meerdere gemeenten.	Werkwijze met dashboards	- Dashboard vuurwerkoverlast; - Dashboard ondermijning; a.d.h.v. gegevens zoals wegenbelastingen, uitkeringen, basis registratie personen - Privacy-technisch nog een lastig punt! wachten op landelijke uitspraak.
--	---------------------------------	---